

SOLFASOL

ANKARA'NIN GAYRİRESMİ GAZETESİ

Aylık Gazete | 25 TL | Ocak 2022 Sayı 108 | www.solfasol.tv

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyorz ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimize çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürriğin havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

>> s. 24

Solfasol olarak 2011'den bu yana bir gazete olmanın ötesine geçmek, birlikte ürettiğimiz, konuştuğumuz, dertlerimizi, tasalarımızı, sevinçlerimizi paylaştığımız yerel bir platform olmak için çalışıyoruz. Bunu çeşitli zamanlarda, çeşitli şekillerde yapmaya çalıştık; yerel yönetim seçimleri öncesinde Yerel Yönetim Forumlarını, pandeminin erken dönemlerinde Müzikal Dayanışma Konserlerini gerçekleştirdik. Pek çok farklı dayanışmayı birlikte örgütledik. 2022 yılı boyunca her ay düzenleyeceğimiz Haydi Ankara forumlarıyla bir platform daha açılıyor. Bu yıl boyunca, ayda bir kez Ankara'nın yaşamımızı doğrudan etkileyen farklı bir meselesini konuşmak üzere bir araya geleceğiz. Siz de gelin, siz de katılın, haklarımızı birlikte konuşalım!

GÜNCEL

Yorumlu Ankara Haberleri
>> s. 2 Akın Atauz - Ayşegül Çelik

ANKARA

Halaçlı Mehmet Ağa Konağı
>> s. 7 Faruk Soydemir

KÜLTÜR SANAT

Göğü Kucaklayıp Getiren Şair:
Arkadaş Z. Özger ve Ankara
>> s. 8 Sencer Başat

Ahmet Yapar ile Söyleşi: "Hayat öyle bir
illüzyon ki bir biçimde delirmenizi engelliyor"
>> s. 10 Alisa Candan Karsu

Çocuk ve Müze
>> s. 15 Cın Ali

Kitap İncelemesi: Kırmızı Ringa Kitabı Üzerine
Uydurmaz mıydınız?
>> s. 16 Funda Mengilli

AGORA

Kahveyi Kavuran Bellek
>> s. 18 F. Leyla Ak

Ankara Melanjı
>> s. 20 Gül Büyükbay

SOLFASOL TV

Biz/Hepimiz Potansiyeli Peşinde...
>> s. 21 Mehmet C. Peker

Çocuk Gazetesı ve 2022 Takvimi içeride!

Takvim hakkında bilgi için >> s. 22

SÖYLEŞİ

Al'York

Canlı performanslarıyla
tanıdığımız Al' York ile
müziklerini ve gelecek
alışmalarını konuştuk.

>> s. 12 Filiz Köse

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi

>> s. 14

SOL FALSO

Aydan elik

OMICRON MU, DELTA MI?
GALİBA BUGÜNLERDE EN BÜYÜK MESELE BU

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ'NİN YANINDAYIZ!

Yorumlu Ankara Haberleri

Akın Atauz - Ayşegül Çelik

Ankara ile ilgili haber seçkimizin amacı, kentte olup-bitenlerden haberli olmak ve belki bazı şeyleri kutlamak, bazı şeylere karşı direnmek için bilgi akışını düzgün hale getirmek... Çok azını derleyebildiğimiz bu haberler, yaşadığımız kenti daha çok merak etmeye, onunla daha çok ilgilenmeye yönlendirebilir bizi.

Biz kentlilerin elinde demokratik kurallar ölçüsünde izleme, denetleme, eleştirme, gerekirse protesto etme, gerekirse destekleme gücü var. Toplumun rızasından kaynaklanan ve bürokrasinin hantallığından çok uzak, canlı ve gerçek bir kamusal güç bu.

"Haber Seçkisi" biraz da bu gücün açığa çıkmasını kolaylaştırmak, demokrasiyi diri tutabilmek için... Ancak kentte olup-bitenler öylesine dipsiz-bucaksız ki, ne kadar yazsak eksik kalacak. Yine de her çabaya değer.

"Aralık ayını Ankara nasıl yaşadı" sorusunun cevabı bütün ülkede olanlarla benzerlik taşıyor: Ekonomik mücadele, pahalılık, direniş ve protesto, ayrımcılık ve kadına yönelik şiddet... Elbette bu sayfalarda yer verdiklerimiz Ankara'ya özel olanlar.

Bu ay Ankara haberlerinde yeni ve kalıcı bir başlık açıyoruz. Ankara'nın iklim değişikliğine hazırlığı ve iklim değişikliğinin Ankara'ya etkilerini her ay bu başlık altında derleyeceğiz. Aralık ayının Ankara haberlerinin başlıkları şöyle:

1- Ekonomik Mücadele / Yoksulluk / Fakirleşme

- Tandoğan'da KESK Mitingi
- Yoksulluk Paneli
- Ankara'da kent içi ulaşım pahalılaştı

2- Direniş ve Protestolar

- Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'nde öğrencilere bıçaklı saldırı
- Öğrencilere polis müdahalesi: 26 gözaltı
- Türkiye'nin barınamayan, geçinemeyen, borçlu öğrencileri
- Barınamayanlar valilik engeline rağmen
- Barınamıyoruz Hareketi'ne Ankara girişinde engel: 100'e yakın gözaltı

3- Şiddet / Ayrımcılık ve Kadın

- Uçan Süpürge Vakfı ödül kazandı
- Ankara'da trans kadın Derya'nın ölümü şüpheli
- Transfobik işletmeciyeye "ayrımcılık" cezası

4- Ulaşım

- Umut Gündüz'ün ölümü ve yargı: 4 yıl 5 ay hapis cezası
- E-Scooter

5- Kültürel Varlıkların Korunması

- Bellek Ankara Projesi
- Zekai Tahir Burak Kadın ve Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi kültür varlığı olarak tescil edilmeli

6- Ekoloji/ İklim Değişikliği ve Ankara

- Tuz Gölü kuraklık nedeniyle küçülüyor
- Nallıhan Kuş Cenneti'nin önemli su kaynağı termik santral nedeniyle kirleniyor
- AOÇ'tan bir parça daha kopardılar
- Rant projesi için kamuda seferberlik
- Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı'nı Duydunuz mu?
- Yeşil Ankara Eylem Planı'nı Duydunuz mu?

1- Ekonomik Mücadele / Yoksulluk / Fakirleşme

Ankara'da meydanlar, sokaklar/ toplantılar; işsizliği, ekonomik durumlarındaki kötüleşmeyi, yoksullaşmayı dile getiren, protesto eden insanların sesleriyle dolmaya başladı. Bunlar, kendi gücüyle ve emeğiyle geçinerek kimseye muhtaç olmadan yaşamayı isteyen insanlar. İlk haberler onlarla ilgili.

Tandoğan'da KESK Mitingi

Ankara için olduğu kadar Türkiye'nin bütün kentlerinde yaşayan nüfusun büyük bir çoğunluğu için Aralık ayı, giderek geçinebilmek, kayıplara rağmen ayakta kalabilmek mücadeleleriyle doluydu. Tandoğan'da da, 19 Aralıkta "geçinemiyoruz" sloganıyla başlayan ve biten KESK mitingi vardı.

KESK Eş Genel Başkanı Mehmet Bozgeyik, "Onlar sırça saraylarda lüks ve şatafat içinde yaşarlarken, sadece bir dakikalık elektrik giderleriyle onlarca işçi, emekçi geçinebilecekken bu duruma şükretmemizi istiyorlar" dedi.

Bozgeyik, "çoklu bir krizle karşı karşıya olduklarını belirterek: "Bunlar kapitalist

sistemin yaratmış olduğu neoliberal politikalar. Sadece ekonomik krizle boğuşmuyoruz. Aynı zamanda tek adam rejiminin yönetememe krizi ile karşı karşıyayız. Ekolojik krizle, kadınlara yönelik şiddetin ortaya çıkarmış olduğu krizle karşı karşıyayız." dedi.

Ogün Akkaya, [+Gerçek, 19 Aralık 2021]

GÜNCEL

Yoksulluk Paneli

İyi Parti'nin Yoksulluk Paneli'nde konuşan Mansur Yavaş, "Bende şu anda 300 bin tane iş talebi var" dedi ve işsizliğin Ankara'da sadece Belediye'ye yansıyan boyutlarına dair bir ölçü belirlemiş oldu. Aynı panelde konuşan Hacer Foggo, "yerel yönetimler her yıl daha fazla gıda yardımı yapıyorsa yoksulluk çoğalıyor. Bilinçli yapılan bir politika. İtaat ve biat üzerine kurulmuş. Muhtaçlık üzerine kurulmuş politika. Yardım sürekli bir muhtaçlığı da getiriyor. Bütün bunlar yapılırken hepimizin kendimize de bakmamız gerekiyor." dedi.

[T24, 24 Aralık]

Yoksullaştırma, işsiz bırakma ve "muhtaç" konumuna sıkıştırma, bir politikanın istenmeyen sonucu değil; politikanın kendisi... Ankara ve bütün kentlerin zor geçinen kesimlerinin içinde bulunduğu durumu, işsizliği, ya da alınan sosyal yardımın insan üzerindeki etkilerini yeniden düşünmeye zorlayan konuşma, Aralık ayında kent yoksulluğunun halini anlatıyor.

Ankara'da kent içi ulaşım pahalılaştı

EGO Genel Müdürlüğü'nün bildirdiği yeni tarife göre, "tam bilet ücretinin 4,5 lira, öğrenci aylık abonman ücretinin azami biniş sayısı artırılarak 75 lira, indirimli öğrenci bilet ücretinin 2,5 lira, aktarma ücretlerinin ise bu tutarların yarısı kadar olması belirlendi."

[+G, 26 Aralık]

Kent içinde ulaşım, kentlinin en temel gereksinimlerinden biri. Haberin de gösterdiği gibi kent yaşamı, ekonomik olarak, giderek güçleşiyor. Ama ulaşımın pahalılaşması, zor geçinenler için çok stratejik. Özellikle orta sınıflar, öğrenciler ve daha da yoksul olanların kent içi hareketliliği giderek güçleşiyor... Kenti neredeyse bastırıyor ve yavaşlatıyor, insanları köşeye kısıyor gibi...

2- Direniş ve Protesto

Üniversiteler, baskıcı iktidarlar tarafından tekinsiz yerler sayılırlar. Eğer bir üniversitenin geçmişinde direnişler, protestolar, öğrenci ayaklanmaları varsa, böyle üniversiteler, zorbalık ve yıldırma politikalarıyla, diğerlerinden çok daha ayrımcılığa ve haksızlıklara uğratılır. SBF, kuşkusuz, böyle bir üniversite birimidir.

Birbirine bağlı iki haber var SBF ile ilgili, biri yapılmak istenilen bir foruma bıçaklı saldırı haberi, diğeri de 5 gün sonra aynı nedenle bir polis bakını ve gözaltı haberi. Haberler, özetle şöyle:

Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'nde öğrencilere bıçaklı saldırı

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (SBF) öğrencilerinin oluşturduğu Mülkiye Dayanışması'nın dün (8 Aralık) düzenlemek istediği, "Geçinemiyoruz" başlıklı forumdan önce Ülkü Ocakları mensubu olduğu iddia edilen bir grup, toplantıyı yapan öğrencilere saldırmış ve forum çağrısı yapan öğrenci grubu, ekonomik krizi konuşacakları etkinliği ertelediklerini duyurarak dayanışma çağrısında bulunmuştu.

"Öğrenciler, gerekli soruşturma ve kovuşturmalar yürütülmediği takdirde, öğrencilerden birinin can güvenliğine gelecek zarardan Ankara Üniversitesi Rektörlüğü'nün, Ankara Emniyeti ve Ankara Valiliği'nin sorumlu olacağını belirtti. Açıklamada, Ülkü Ocakları'nın sistematikleşen şiddet eylemleriyle

gazetecilere, siyasetçilere, milletvekillerine ve hatta parti genel başkanlarına saldırılar düzenleyerek demokratik kamuoyunu sindirmeye çalıştığı da vurgulandı."

[Medyascope, 9 Aralık 2021]

Öğrencilere polis müdahalesi: 26 gözaltı

Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'nde "Sefaletle mahkûm değiliz, krizin faturasını ödemek zorunda değiliz" başlıklı forum düzenlemek isteyen öğrencilere polis müdahale etti. 25 öğrenci ve Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) Ankara 5 No'lu Şube Başkanı Mutlu Arslan, yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı. Mülkiyeliler Birliği, okuldaki saldırıları ve öğrencilerin gözaltına alınmasını kınadı.

[Medyaskop, 14 Aralık]

GÜNCEL

Türkiye'nin barınamayan, geçinemeyen, borçlu öğrencileri

"Barınmayanlar" hareketi, eğitim bütçesinin görüldüğü sırada öğrenciler Ankara'ya gelip dertlerini anlatmak istiyorlar ama polis kent girişinde araçları durduruyor, öğrencilerin Ankara'ya giremeyeceği söylüyor, direniyorlar ve gözaltına alınıyorlar. Konu ile ilgili birkaç habere, birleştirerek yer veriyoruz

Barınamıyoruz Hareketi'ne Ankara girişinde engel: 100'e yakın gözaltı

İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere Türkiye genelinde kiralar özellikle öğrenci semtlerinde sene başına kıyasla iki kat artmıştı. Yurt ve ev bulamayan, barınma sorununa dikkat çekmek isteyen öğrenciler 'Barınamıyoruz Hareketi' adıyla sokakta yatma eylemi düzenlemeye başlamıştı. Ankara'ya gelen "Barınamayanlar" yaptıkları açıklamada: "Sunduğunuz rezil geleceğin kölesi olmak dışında bir korku bilmiyoruz. Bu yüzden geri dönmüyoruz ve asılsız, baştan savma açıklamalarından da korkmuyoruz. Bu gece yola çıkıyor ve Ankara'ya gidiyoruz. Bize bu ülkenin gençleri olarak güvenin. Onlara insanca yaşayacak bir yer dahi bulamadığımız bu düzeni kabul edeceğimizi düşündükleri için ne kadar yanıldıklarını gösterelim."

"Bizim geri dönüşümüz yok! Ankara'ya gideceğiz, yol açılana kadar bekliyoruz. Bütün Türkiye'nin gözü kulağı barınamayan, geçinemeyen, borçlu öğrencilerden yana, biliyoruz" diyen öğrencilere, polis coplarla müdahale etti ve öğrencilerden 90'ı gözaltına alındı, bir kişinin kolunun kırıldı.

Yüksel Caddesi'ne kadar ulaşan 'barınamıyoruz' öğrencileri, İnsan Hakları Anıtı önünde açıklama yapmak istedi, ama onlar da şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Polisler gözaltına aldığı öğrencilerin görüntüsünü engellemek için kalkanlarla etrafını kapattı. Gazetecilerden bazıları da gözaltına alındı.

ÇHD Ankara Şubesi gözaltılara ilişkin açıklama yaptı. Ankara Barosu öğrencilerin gözaltında tutulduğu kolluk birimlerine gözlemci gönderdi.

TBMM Genel Kurulu'nda da CHP'li ve HDP'li milletvekilleri, olayı dile getirdi ve "sadece yurt istiyoruz diyenler Türkiye Cumhuriyeti'nde gözaltına alınıyor" dediler. Sözleri şöyle: "Derdini söylemekten, öfkesini örgütlemekten çekinmeyen gençleri otobanda, şehir meydanında döverek, nefessiz bırakarak 10-15 saat gözaltında tutarak yıldırabileceklerini düşünüyorlar. Sorunları çözmek yerine sorunu dile getirenleri baskılamak buldukları çözüm."

[Diken 11 Aralık 2021]

Yağmur Kaya [12 Aralık 2021, T24]

Seda Taşkın, [12 Aralık 2021, +Gerçek]

3- Şiddet/ Ayrımcılık ve Kadın

Uçan Süpürge Vakfı ödül kazandı

Salgın dönemindeki tutarsızlık, politikasızlık ve sonuç olarak sağlık çalışanlarının sırtından yürütülmeye çalışılan uygulamaları protesto ederek İstanbul'dan Ankara'ya "beyaz yürüyüş" yapan hekimlerin temsilcisi olarak TTB Merkez Konsey Başkanı Şebnem Korur Fincancı, "Sağlıkla ilgili sorunları yalnızca tweet atarak, sayılarla oynayarak çözeceğini zannedenler; bugün sağlık sistemindeki bu kötü gidiş nedeniyle kaybettiğimiz her canımızın da sorumlusudurlar" dedi. Fincancı, "Sağlığı alınıp satılan bir metaya; hastaneleri işletmeye; hastaları müşteriye ve sağlık emekçilerini köleye çeviren 'Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın, geline aşamada, sağlık sistemini tamamen çökerttiğini" söyledi.

[BİA Haber Merkezi, 07 Aralık 2021]

Ankara'da trans kadın Derya'nın ölümü şüpheli

Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği ve Kırmızı Şemsiye Derneği, Ankara'da yaşayan 36 yaşındaki Derya'nın, Sıhhiye semtindeki bir otoparkta ölü bulunması ile ilgili yaptıkları açıklamada: "Translara karşı işlenen nefret suçlarındaki cezasızlık halinin ortadan kalkması, faillerin hak ettikleri cezaları almaları, toplumsal barışın ve birlikte yaşamın var olabilmesi için elzemdir ve mücadelemizin en yakıcı gündemlerinden birisidir. (...) Cinayet yalnızca tetiği çekmekle işlenmemektedir. Göz göre ölüme terk edilen ve ölümlerine 'alıştırılmaya çalışıldığımız, şaşırmadığımız' her bir transın ölümü, cinayettir. Trans cinayetleri politiktir!" dedi.

[BİA Haber Merkezi, 07 Aralık 2021]

Transfobik işletmeciyeye "ayrımcılık" cezası

"Üç kişiyi trans oldukları için restorana kabul etmeyen ve sözlü saldırıda bulunan Köroğlu İşkembecisi'nin işletmecisine ve çalışanına hapis cezası verildi. Davacılar Janset Kalan, 'Bu müthiş bir kazanım' dedi.

TCK'nın 122. Maddesi'ndeki "ayrımcılık" ifadesi, 2014 yılında "nefret ve ayrımcılık" olarak genişletilerek, şunlara yer vermişti: (1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle ayrımcı eylemlerde bulunanlar cezalandırıyor. Ancak, TCK'nın 122. Maddesi ile bugüne kadar LGBTİ+'lar için bir ceza hükmü işletilmiyordu.

Kalan ve arkadaşının avukatı Emrah Şahin bu davada, 122. Maddeyi işletmiş oldu. Şahin: "Bir hukukçu olarak bu davanın, bireyleri haklarını arama konusunda cesaretlendirmek açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Burada çıkan kararın önemi, ayrımcılığa maruz kalan kişilerde, 'Şikayetçi olursam, ceza alabilirim' düşüncesi oluşturması ve haklarını aramalarını teşvik etmesi" dedi.

[BİA Haber Merkezi, 10 Aralık 2021]

GÜNCEL

4- Ulaşım

Umut Gündüz'ün ölümü ve yargı: 4 yıl 5 ay hapis cezası

"Duruşmada, Gündüz ailesinin avukatı, sanığın indirim uygulanmaksızın ceza almasını talep ederek, sanığın alkolün verdiği güvenle hareket ettiğini ve tüm bisikletliler için tehlike arz ettiğini söyledi. Mahkeme, sanığa "taksirle ölüme neden olmak" suçundan 4 yıl 5 ay 10 gün hapis cezası verdi.

Ancak, TCK 62/1 maddesi uygulanarak takdir indirimi yapıldı; tutuklama kararı çıkmadı."

[Bir Gün, 27.Aralık.2021]

E-Scooter

Sadece Ankara'yı değil, bütün büyük kentleri ilgilendiren e-scooter'lere karşı bir imza kampanyası başlatıldı.

ABB Ulaşım Koordinasyon Merkezi, geçtiğimiz Ekim ayında Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle, Ankara genelinde elektrikli scooter kullanımı izne bağlamıştı. Ulaşım Daire Başkanlığına yetki belgesi ve dilekçeleri ile başvuru yapan firmalar arasından yapılan değerlendirme sonucu, 8 ilçenin tamamında, 5 firmaya 5 bin 169 scooter kullanma izni verilmişti.

[Türkiye Gazetesi, 06.Ekim.2021]

Kampanya metninde "Martı, BinBin ve Hop! markalı scooter'lerin kaldırımlarımıza, ağaçlarımıza, yaya yollarımıza bağlanmasından ve biz yayalara ayrılan alanları işgal etmesinden bıktık. Trafik sorununu çözme bahanesiyle rant ve rekabet peşindeki bu şirketler gelişigüzel uygulamaları ile kaldırımda yürümeyi işkence haline getiriyor. Başta görme engelliler olmak üzere, biz yayaların kaldırımda yürümesini zorlaştıran, sokaklarımızı ve caddelerimizi çirkinleştiren bu faaliyetlerin yasayla düzenlenmesini istiyoruz" ifadelerine yer veriliyor.

[Change.org, 21.Aralık 2021]

5- Kültürel Varlıkların Korunması

Bellek Ankara Projesi

"Ankara Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Tabiat Varlıkları Daire Başkanlığı, "Ankara'nın tarihsel ve kültürel değerlerinin tespit edilerek belgelenmesi, paylaşılması ve bu yolla kentliler tarafından bilinir olmasını sağlamak için" bir proje başlattı. Proje 1 yıl sürecek. "Daire Başkanı Bekir Ödemiş, Yavaş'ın özellikle tarihi dokunun korunması, yaşatılması ve Ankaralılar tarafından bilinmesini çok önemseydiğini vurgulayarak projenin amacını" şöyle açıkladı: "Ankara 2 bin 800 yıllık geçmişi olan çok katmanlı bir kent ve bu katmanlara ait mekansal değerler de her şeye rağmen varlığını sürdürüyor, fakat günlük hayatın içinde çoğu kişi bunları görmüyor tanımıyor bilmiyor ve fark etmiyor. (...) Ankaralıların anılarında yer etmiş kamusal ya da sivil yapılar, anıtlar, heykeller, arkeolojik kamusal açık alanlar, kentin toplumsal yaşamında iz bırakmış anılar ve olaylar, çok kültürlü inanç sistemini oluşturan yapılar ve mekanlar, Ankara'da iş, bilim, sanat, kültür yaşamında önemli izler bırakan insanlar, bunların yaşadıkları ve eğitim gördükleri mekanları ortaya çıkarıp Ankaralılarla buluşturacağız."

[Medyaskop Senem Büyüktanır, 24 Aralık 2021]

Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi kültür varlığı olarak tescil edilmeli

"Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin, Zekai Tahir Burak Kadın ve Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin tescil edilmesine gerek olmadığına ilişkin verilen Koruma Kurulu kararına karşı açtığı davada bilirkişi "Yapı, kültür varlığı olarak tescil edilmeli" dedi.

[BİA Haber Merkezi, 24 Aralık 2021]

6- Ekoloji/ İklim Değişikliği ve Ankara

Tuz Gölü kuraklık nedeniyle küçülüyor

"Türkiye'nin ikinci büyük gölü olan Tuz Gölü, iklim değişikliğine bağlı kuraklığın etkisiyle her geçen gün biraz daha daralıyor. gölle ilgili araştırmalar yapan Aksaray Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatim Elhatip, "Tuz Gölü'nün 1987 yılında yüzey doluluk oranı 92 bin 562 hektardı. 2019'da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptığımız Tuz Gölü Biyoçeşitliliği Araştırma Projesi kapsamında sondaj kuyularının üstündeki su seviyesini ölçen cihazla yer altı sularının ölçümünü yaptık. Uydu fotoğrafları karşılaştırmasıyla da gördük ki gölün su alanı 32 bin 552 hektara kadar düştü. Yani gölün sularının çekilme oranı yüzde 65 civarında." dedi. Tuz Gölü, başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapıyor."

[Birgün, 09 Aralık 2021]

Nallıhan Kuş Cenneti'nin önemli su kaynağı termik santral nedeniyle kirleniyor

"Ankara'da bulunan Nallıhan Kuş Cenneti'nin önemli su kaynaklarından biri olan Sarıyar Barajı'nın suyu organik kirlilik tehdidiyle karşı karşıya. Kirliliğin nedeni ise Çayırhan Termik Santrali. (...) İklim Değişikliği Politika ve Araştırma Derneği tarafından yapılan analiz sonuçlarına göre, Çayırhan Termik Santrali, modern işletim sistemine sahip olmadığı için çevresine zarar veriyor."

[Sözcü, 21.Aralık 2021]

GÜNCEL

AOÇ'tan bir parça daha kopardılar

"Atatürk Orman Çiftliği'ne ait 3 bin metrekarelik bir arazi daha yapılaşmaya açılıyor. AOÇ arazisine Ankara Emniyet Müdürlüğü, "Cumhurbaşkanlığı Sarayı ve protokol yolunun güvenliği" için "emniyet hizmet binası" inşa edecek."

[BirGün, İsmail ARI, 15 Aralık 2021]

Rant projesi için devlet desteği

"İller Bankası'ndan sonra TCDD'nin de meslek odalarınca 'kent suçu' olarak nitelenen Merkez Ankara projesine taşınmak istendiği iddia edildi. (...) TCDD Genel Müdürlüğü misafirhanesinin Medipol Üniversitesi'ne devredildiğine de dikkat çeken CHP Milletvekili Murat Emir: "TCDD'yi de Merkez Ankara'ya kiracı yapacaklar. TCDD'nin kendine yeten, tarihi bir binası varken, böylesi bir operasyonun ancak birilerine rant yaratmak için yapıldığı düşünülebilir. Bir taşla iki kuş vuracaklar. Hem Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın üniversitesine

çok değerli bir binayı devredecekler hem de kendi yandaşlarına milyonlarca lira aktaracakları hazır kiracı bulacaklar" dedi.

124 bin metrekarelik alandaki EGO otobüs depoları hangarlarının, Melih Gökçek döneminde yıkılması ve TOKİ'nin daha sonra bu alanı Emlak Konut'a satmasıyla, 2014 yılında Emlak GYO, Merkez Ankara projesini başlatmıştı.

[BirGün Mustafa Bildircin, 29.Aralık.2021]

"Ankara Yeşil Şehir Eylem Planı" kamuoyuna tanıtıldı

"Ankara Büyükşehir Belediyesi, EBRD Green Cities programı kapsamında hazırlanacak 'Ankara Yeşil Şehir Eylem Planı'nı kamuoyuna tanıttı. Büyükşehir Belediyesi Konferans Salonu'nda gerçekleşen tanıtım toplantısına, Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın yanı sıra EBRD Türkiye Başkanı Arvid Tuerkner, Taiwan Business yetkilisi Volkan Chih-Yang Huang, ARUP yetkilileri ve çok sayıda belediye bürokratı katıldı.

Yeşil Şehir Eylem Planı'nın iklim değişikliği ve çevre sorunları ile mücadelede Başkent için

bir dönüm noktası olduğunu belirten Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, İklim değişikliği ile mücadele konusunda tüm bileşenlerimizle artık takım oyunu oynamak zorundayız. Bu mücadelenin merkezinde insan özellikle kadınlarımızın olduğunu da unutmamalıyız. Başkentimiz, Cumhuriyet döneminde inşa edilmiş modern bir şehir olarak model niteliğinde olması gerekliliği inancıyla; kentimizin sürdürülebilir, çevresel sorunlara karşı dirençli, dayanıklı ve kapsayıcı bir şehir olması için 27 Ağustos 2020'de Avrupa İmar ve Kalkınma

Bankası'nın Yeşil Şehirler Programı'nın bir parçası olmuştur."

Ankara'da iklim, su, hava, toprak ve iklim değişikliği sorunlarını yakından takip ettiklerini ifade eden Yavaş, "Hazırlanacak planda ayrıca yerel çevremizin kalitesini ve kentimizin dayanıklılığını artırmak için su, enerji, atık, altyapı, ulaşım sistemi, binalar ve yeşil alanlar gibi konu başlıklarında değişiklik yapmaya yönelik projeler ve politika eylemleri değerlendirilecektir" dedi.

[sozcu.com.tr 02 Aralık 2021]

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı'nı Duydunuz mu? Yeşil Ankara Eylem Planı'nı Duydunuz mu?

Ankara bakımından Aralık ayının en önemli haberlerinden biri, yukarıda yer verdiğimiz gibi Ankara Belediyesi'nin, iklim değişikliği ile ilgili çalışmalar yapıyor olduğuna dair ipuçlarına erişmek oldu. ABB, Eylül ayında da, kendi sitesinde 'Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı'nı yayınlamıştı.

Geçmiş döneme göre daha demokratik, saydam ve katılımcı bir belediye olduğunu ileri sürmesine rağmen ABB'nin, yerel bürokrasinin eski alışkanlıklarını sürdürdüğünü söylemek, yanlış olmaz.

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP), Ankara için çok önemli bir belge. Ancak kentlilerin, bununla ilgili çalışmalardan haberdar edilmesi gerekirdi. ABB kendi hazırladığı bu "Eylem Planı'nın uygulamaya nasıl geçireceğine yönelik hazırlıklara başlamalıydı.

Kurum olarak hem planı tartışmaya açmak hem de çalışmalarında, artık bu planın öngörülerine uygun bir anlayışı nasıl geliştireceğine dair hazırlıkları olmalıydı. Fakat ne Ankaralılar YİDEP'i duydu ne de ABB bunu, uygulamakla sorumlu olduğu bir belge gibi değerlendirdi.

"Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı" ile "Yeşil Ankara Eylem Planı" arasındaki ilişkinin ABB tarafından nasıl kurulduğu da bir diğer belirsizlik. Eğer ABB "saydam" olduğu iddiasındaysa, bunları Ankaralılara açıkça anlatmalıydı. Hatta bir de "katılımcı" olduğu iddiasındaysa, Ankaralıları, tüm bunlarla ilgili tartışmalara da çağırmalıydı. Ancak bunlar yapılmadığı için kentlilerin hiçbir şeyden haberi yok. Biz bu kentte yaşayanlar, kentin yakın geleceğinde yaşamlarımızın hangi planlar tarafından, nasıl yönlendirileceğine dair hiçbir şey bilmiyoruz.

Sonlandırırken...

Aralık ayı bir yandan, ekonomik durumu her gün giderek güçleşen ve politik-ideolojik baskı altında olan bütün kentlilerin olduğu gibi, Ankaralıların da buna karşı mücadele etmeye hazırlanmakta olduklarına dair haberlerle dolu. Ancak gelecek için belki daha da önemli, aynı zamanda daha uzun erimli sonuçları olabilecek konular, iklim değişikliği ile ilgili

çalışmaların dağınıklığı, savrukluğu, etkisizliği ve konunun ne kadar az ciddiye alınmış olduğu ile ilgili...

Bu nedenle Aralık ayında haberleşmiş her olgu, aynı zamanda iklim değişikliği bakımından da değerlendirilebilir, yapılan ve yapılmayan her şey, bu bakış açısıyla anlamlandırılabilir.

Halaçlı Mehmet Ağa Konağı...

Faruk Soydemir

Ankara'nın kırsalında bir kent yapısı... Gerek cephe düzenlemesi, gerekse plan şeması olarak benzerlerine Ankara'nın merkezinde rastladığımız bu güzel ve nitelikli konak, Gölbaşı ilçesinin kırsal kesimi olan Halaçlı köyünde... Halaçlı köyü, Gölbaşı'nın kuzeyinde ve merkeze yaklaşık 20 kilometre uzaklıkta. Ankara merkezden Halaçlı köyüne; Gölbaşı ilçesinden gidilebildiği gibi, Konya yolu-İncek- Tulumtaş güzergahından da gitmek mümkün.

Halaçlı Mehmet Ağa Konağının aynısı veya çok benzeri iki yapının daha olduğu, birinin İsveç'te diğerinin ise Heybeliada'da olduğu belirtiliyor.

Benim bu güzel tescilli yapı ile ilk tanışmam 2019 yılında oldu. O tarihte yapı varisi Andaç Atak, yapıyı restorasyon yapılması şartı ile Mülkiyeliler Birliği'ne tahsis etmeyi planlıyordu. Bu nedenle yapıyı yerinde incelemiş ve rapor hazırlamıştık. Konağı Halaçlı Mehmet Ağa yaptırmış.

Mehmet Ağa, Halaçlı köyünde 1880 yılında dünyaya gelmiş. Annesi ve babası Ankara'nın yerli ailelerinden. Yapı sahibi Mehmet Ağa'nın (Atak), Kurtuluş Savaşı sırasında köye fırınlar yaptırdığı ve askerlere eklemek sağladığı rivayet edilir.

Ayrıca Mehmet Ağa'nın, Dikmen'de Atatürk'ü karşılayan Seymenler grubu içerisinde olduğu kızı Andaç Atak tarafından belirtilmektedir.

Belgelerde, konağın yapımına 1923 yılında başlandığı ve 1929 yılında bitirildiği belirtiliyor. Yani konağın inşaat süresinin tam 6 yıl sürdüğü anlaşılıyor. Mehmet Ağa'nın kızı Andaç Atak görüşmemizde yapının aslında kitabesi olduğunu ancak günümüzde var olmadığını belirtiyor. Yapının mimarının ise kim olduğu konusunda kesin bir bilgiye rastlayamadım. Yapı üzerinde tez çalışması yapan Mimar Helin Odabaşı'ndan aldığım bilgiler de bu yönde...

Mimar Helin Odabaşı, çalışması boyunca yapının mimarı konusunda kesin bir bilgiye rastlayamadığını, ancak Halaçlı Mehmet Ağa Konağının aynısı veya çok benzer iki yapının daha olduğunu, birinin İsveç'te, diğerinin ise Heybeliada'da olduğu bilgisine ulaştığını, yapının İsveç'li mimar tarafından yapılmış olabileceğinin altını çiziyor.

Yapının bodrum katı taş, üst katlar ise tuğla olarak yapılmış. Zemin kattan ve ayrıca bodrum kattan ayrı ayrı yapı girişleri düzenlenmiş. Yapı bodrum, zemin kat, bir normal kat ve en üstte cihannümadan oluşmaktadır. Yapının, ovaya bakan güneydoğu tarafında silindirik bir kubbe düzenlenmiş. Bence, yapının en güzel bölümü bu kubbe olsa gerek. Zemin ve birinci kattaki kubbe içerisinde düzenlenen odaların manzarası ve konumu gerçekten harika.

Yapı, dönemin Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 18.03.1994 tarih ve 3423 sayılı karar ile tescil edilmiştir. Tescil fişinde yapı Atatürk Evi olarak belirtilmiştir.

Yapı sahibi Mehmet Ağa'nın kızı Andaç Atak, yapının restore edilerek müze ve kültür amaçlı kullanılmasını istemekte ve bu amaçla yapıyı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına devretmiştir. Tescilli yapının, restorasyonu için çalışmalar halen Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı tarafından devam etmektedir.

Umudum, yapının aslına uygun olarak, restorasyonunun yapılması ve bu güzel, anlamlı yapının toplum hizmetine sunulmasıdır.

Fotoğraflar: Faruk Soydemir

Göğü Kucaklayıp Getiren Şair Arkadaş Z. Özger ve Ankara

Sencer Başat

25 yaşında kaybettiğimiz Selanik göçmeni emekçi bir ailenin çocuğu olan Arkadaş Zekâi Özger'in; direncinden özlemine devrimciliğiyle, acısından aşkına yalnızlığıyla, Ocak ayında doğum günüydü.

Pek Kısa Yaşamı

Şiirlerini Arkadaş Z. Özger adıyla yayımlar. Asıl adı Zekâi Özger'dir. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulundan mezun olur. Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) üyesidir. SBF'den mezuniyeti sonrasında TRT'nin Ankara bürosunda çalışmaya başlar ve bazı dostlarından uzaklaşır. Yaşam mücadelesi içinde TRT'nin ikinci sınavını vermek üzere asalet tasdikini beklerken hayatını kaybeder.

24 Ocak 1971 tarihinde SBF yurduna yapılan polis baskını ve gözaltı sırasında başına ağır darbeler alır. Evinde televizyon olmadığından, kendisinin de emeğinin geçtiği yapımı TRT'de izleyebilmek için bir akşam evden çıkar. Kardeşi Şükran Tekin'in anlatımıyla, evden çıkarken kimliğini unuttur. 29 Nisan 1973 sabahı, Kızılay'da Meşrutiyet Caddesi'nde sokakta ağır yaralı bir halde bulunur ve 5 Mayıs 1973'te beyin kanamasından ölür.

Arkadaş Z. Özger'in kısa yaşamının ayrıntılarını, gazeteci Ulaş Tosun "Merhaba Canım" adıyla belgesel haline getirir. Belgeselde kız kardeşi "bir şeylerle uğraşırdı, Zekâi'nin şiir yazdığını pek bilmezdim" diyerek onun ailesine uzak duran yaşamını özetler. Belgesel ilk gösterimini 29-30 Mayıs 2021'de 40. İstanbul Film Festivali Ulusal Belgesel Yarışmasında yapar. Mülkiye ve edebiyat çevresinden arkadaşlarının anlattıklarıyla yaşamının gizleri biraz daha aydınlanır. Ayrıca belgeselde ölümüyle ilgili birçok farklı görüş yer alır.

Çok hastalık ve ameliyat geçirmiş, maddi durumu yeterli olmayan ve tek ayağı aksayan bir çocuktur. Kız kardeşi, onun annesiyle aylarca hastanede kaldığını söyler. Farklı olmanın ilk acısı ve cinsel kimliği nedeniyle, özellikle sol çevrenin ve üniversitedeki arkadaşlarının ötekileştirmesi yoğunlaşır ve içine kapanır.

Arkadaşı Cavit Kürnek'e 1969 Mart'ında yazdığı mektuplardan birinde,

"Ben başkası için önemli bir insan olabilir miyim diyorum, ve artık başkası benim için önemli bir insan olabilir mi diyorum, ve artık ben kendim için bile önemli biri olabilir miyim diyorum." diye yazar. Şu cümlesi ise yalnızlığının özetidir: "Her insan bir umuttur, ama her umut bir olasılıktır."

Şiir bir sevdadır onda...

"Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası" adını verdiği şiir kitabını yayımlayamadan aramızdan ayrılır. Dergi ve gazetelerde yayımlanan şiirleri, ölümünden sonra Tekin Sönmez tarafından *Şiirler* adıyla Nadas Yayınları'ndan 1974 yılında basılan bir kitapta toplanır. Kitabın ikinci basımı *Sevdadır* adıyla 1984 yılında Mayıs Yayınlarından çıkar. Kenan Yücel *Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası* adlı kitapla, 2014 yılında Ve Yayınevinde Arkadaş Z. Özger'in dileğini yerine getirir.

17 yaşında *Kent 16* dergisini arkadaşı Ömer Zafer Göktürk ile birlikte çıkarır. Aralık 1965'de tek sayı çıkan dergide ilk şiiri "Niye Kapalı Kapılarınız - Bulamıyoruz" yer alır. *Kent 16*, *Soyut*, *Forum*, *Papirüs*, *Yordam*, *Dost*, *Yeni Eylem*, *Yansıma* dergileri ile *Ulus* gazetesinin kültür-sanat sayfalarında şiir ve yazılar yayımlar. Tiyatro sevdası ise çocukluğunda Bursa'da başlar ve şiirden önce tiyatrodaki kullanır "Arkadaş" mahlasını.

Uzun şiirler yazar, kendisiyle konuşuyormuş gibi yazar. Dizeleri samimidir, içtendir, dolaysızdır ve dobradır. Aklına geleni dilinden esirgemez ve şiire giremeyeceği düşünülen dizeleri, o kolaylıkla ve net bir biçimde kullanır.

İlk bakışta İkinci Yeni şiirine yaslanan dizeler varmış gibi görünür. Temelinde insan bulunan bir toplumcu gerçekçi çerçevede yazar. Dönemindeki siyasi şiir geleneğinden, akımlardan ve gruplardan uzak durur. Şiirindeki lirik sıralama, gelişmiş karakterler ve burukluğa yaslanan ironik söylem, yaşadığı dönemin şiirinden farklıdır. Bu haliyle devrimcilik adına şiirden taviz vermez.

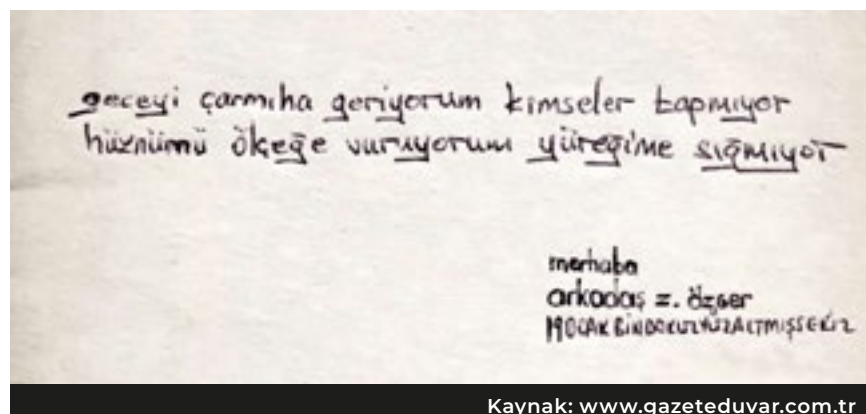
Sadece şiir önceliklidir onda ve onu dışlayan insanlarla paylaşmadığı şeyleri yazar. Kendi sesinin sadeliğinde ince bir sezgi ortaya koyar. Şiirinde; acı, yalnızlık, ölüm, doğa, beden, kültürel erkeklik gibi pek çok farklı konu ve imge yer alır. Birçok şiirinde annesine düşkünlüğü ve babasıyla devam eden çatışması belirgindir.

Onun hem farklı bir cinsel yönelime sahip olabileceğini hem de devrimci olabileceğini kabullenemez yaşadığı çevre... Nefreti bile öksüz bırakan şairin "Hüzün Mevsimi" şiiri buna bir örnektir:

".....
ey gecede unutulmuşluğumun suçluları
ey yanlışlığın yanlış yargılayıcıları
suçum: nefreti öksüz bırakmak
savunmam: sevgimi yüceltmek içindir
sakalım yok biliyorum
ama kötü değilim
büyükleri sayarım küçükleri severim
çocukları incitmeden severim.
kadını öpmesini bilirim

sizi de sizi de öpmesini bilirim...
....."

Hassastır şiiri, duyarlıdır dizeleri ve örselenmişliğin imgelerini koyar ortaya... Şiirleri, kendi içindeki devrimin en açık anlatımıdır. Erkek egemen ve kültürel erkekliğin baskın olduğu bir devrimci gelenekte, ara sıra alaycı bir dille bu durumu eleştirmesi "ona özel" bir şiir yapısı ortaya çıkarır.

KÜLTÜR SANAT

İllüstrasyon: Funda Mengilli

Bir arkadaşının şiiri, içindeki “merhaba canım” ifadesi editör tarafından reddedildiğinde, “Merhaba Canım” şiiriyle cevap verir ona:

“ben az konuşan çok yorulan biriyim
şarabı helvayla içmeyi severim
hiç namaz kılmadım şimdiye kadar
annemi ve allahı da çok severim
annem de allahı çok sever
biz bütün aile zaten biraz
allahı ve kedileri çok severiz

hayat trajik bir homoseksüeldir
bence bütün
homoseksüeller adonistir biraz
çünkü bütün sarhoşluklar biraz
freüdün alkolsüz sayıklamalarıdır
.....”

KAYNAKLAR

Akyol, Sina (2001). "Erken Öldük; Erken Ölen Mintaniyla Gömülsün!", Sevdadır. (Arkadaş Özger -Şiirler). İzmir: Mayıs Yayınları. 7-16.

Özger, Arkadaş Z. (2001) Sevdadır. İzmir: Mayıs Yayınları.

<https://onedio.com/haber/dunyayla-yarali-ruhlarin-arkadas-i-bir-sair-12-siiriyle-arkadas-zekai-ozger-713870>

<https://www.gazeteduvar.com.tr/coklar-sokaginda-yalniz-bir-sair-arkadas-z-ozger-makale-1516559>.

<https://birartibir.org/simdi-yanagimizi-arkadas-a-uzatsak/>

<https://kaosgl.org/haber/bir-arkadasrquoi-ziyarete-gidiyoruz>

<https://gazetehayir.com/arkadas-zekai-ozger-ankarada-uc-yildir-korkunc-bir-yalnizlik-icindeyim/>

<http://www.mayisyayinlari.com/arkadasozgersiiodulu.html>

Dev-Genç'in önemli isimlerinden Hüseyin Cevahir'le bir dergi projeleri vardır. Basın-yayın öğrencisi bir şair olarak toplantılara katılır. Hüseyin Cevahir'in Maltepe'de öldürülmesinin ardından “Aşkla, sana” şiirini yazar.

Arkadaş Z. Özger'in şiirleri birçok defa bestelenir. Grup Yorum, Grup Ekin, Onur Akın, Sadık Gürbüz, Ahmet Kaya ve Ersan (Ersan ve Dadaşlar) ilk akla gelenlerdir.

Mayıs Yayınları tarafından Arkadaş Z. Özger adına, 1996'dan bu yana her yıl şiir ödülü düzenlenir. Kitap yayımlanmamış şiirleri kapsayan Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü ve altı yılda bir verilen şiir inceleme ödülü, edebiyat dünyasına birçok şair kazandırır.

Arkadaş Z. Özger ve Ankara

Şiirinin hayat bulduğu, dizelerindeki imgelerin canlandığı yer Ankara'dır.

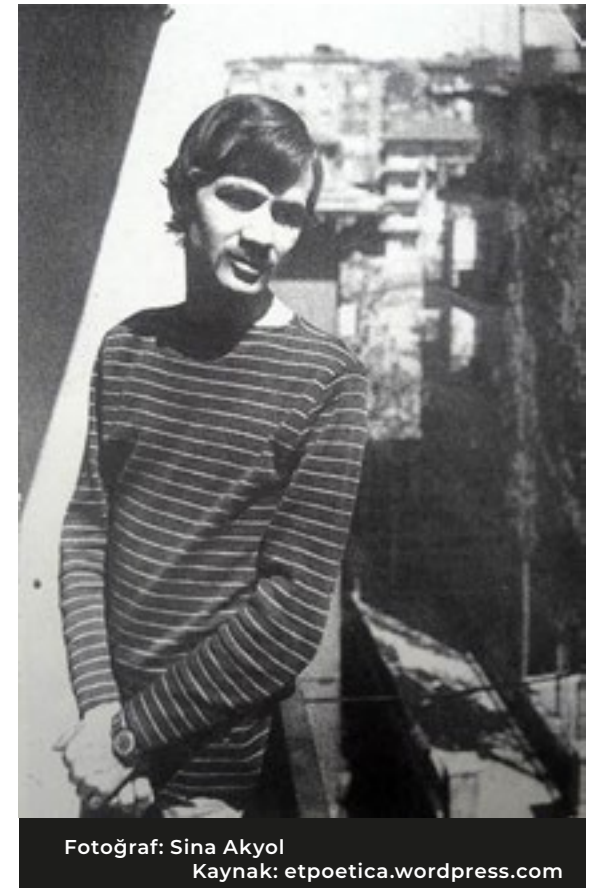
Ankara'daki üniversite ve edebiyat çevresi, onun şiir iklimini oluşturduğu ve beslediği yerdir.

Ankara'lı Dört Dörtlük

Ankara vurulmuş bileklerime
dumanlı hava, kurt kapanı,
ciğerparem
yaşayanlar unutmadı geçen kışı
dumanlı hava, kurt kapanı,
ciğerparem
ilkyaz mı bu hani nerde Ankara
cılık yumurta akı, kına yakısı
sürgün hızı sürgün hızı yürektedir
kavuniçi buğday tanesi, yanık
yarası
koş bire doru at koş bire doru at
sürgün hızı yüreğime tak eder
ben böyle Ankara'yı neyleyim
sürgün hızı yüreğime tak eder
doymadım doymadım adını
anmağa
oy benim canımın canı canım
doymadan doymadan Ankara'ya
oy benim canımın canı canım

Yıllardan 1971 veya 1972'dir. Kutlanamayan bir 1 Mayıs günü öğle saatleridir. Ankara'da, Kızılay Meydanı'nda, eski Kızılay binasının yanındaki parkta, parkın göbeğindeki ağacın altında oturur Arkadaş Z. Özger. Aynı gün Sina Akyol ile birlikte Ankara'da uzunca dolaşırlar. Tandoğan Meydanı'nda bir umutla yürümeye devam ederler. Sonunda Sina Akyol'un o zamanlar yaşadığı eve gelirler ve balkonunda o günden bir hatıra bırakırlar bugüne....

Arkadaş Özger'in anısına saygıyla...

Fotoğraf: Sina Akyol
Kaynak: etpoetica.wordpress.com

SÖYLEŞİ

Ahmet Yapar ile Söyleşi: “Hayat öyle bir illüzyon ki bir biçimde delirmenizi engelliyor”

Söyleşi: Alisa Candan Karsu

Alisa Candan Karsu: Öncelikle sizi kısaca tanıyabilir miyiz? Ahmet Yapar kimdir? Yolu tiyatroyla nasıl kesişmiştir?

Ahmet Yapar:1984 Mersin Tarsus doğumluyum. Tiyatroya 1997 yılında amatör olarak başladım. 2003 yılında 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dramatik Yazarlık Bölümüne girdim. Oradan mezun olduktan sonra Ankara Ekin Tiyatrosu, Ankara Devlet Tiyatrosu, Adana Devlet Tiyatrosu ve kimi kurumsal tiyatrolarda çalıştım. Reji asistanlığı, dramaturji asistanlığı yaptım. Tiyatronun mutfağında, Ekin Tiyatrosu'nda yetiştim. İki amcam da tiyatrocü; sanırsam onları rol model olarak görmem tiyatroya başlamamda en büyük etken oldu. Süreç 2010 yılında kendi tiyatromu, Ankara Devnim Tiyatrosu'nu kurmamla birlikte değişti. Seneye 12. yılımıza giriyoruz. 12 yıldır Ankara başta olmak üzere farklı şehirlerde de tarafımca yazılmış oyunları oynamaya özen gösteriyoruz. Devnim Tiyatrosu kuruluşunda hem bir yazar tiyatrosu hem de bir politik tiyatro olmayı kendisine ilke edinmişti.

İlk etapta oyunlarımı okutacak kimseyi bulamamış; okulu yeni bitirmiş olduğumdan dolayı ciddiye alınmamıştım. Bu durum bir süreliğine her şeyi rafa kaldırmama sebep olmuştu. Kendi tiyatromu kurup kendi oyunlarımı oynamakta da bu noktada karar kıldım; çünkü bir inancım, bir fikrim vardı. Bir üslup, bir biçim, yapmak istediklerim vardı. Hiçbir şeyi ertelemek istemedim. Devnim Tiyatro'da 12 senelik süreçte yaklaşık 63 tiyatrocü arkadaşım görev aldı, birbirinden bağımsız yaklaşık 20 oyun sergiledik. Dans tiyatrosu, radyo tiyatrosu, sokak tiyatrosu yaptık. Seyirciye ulaşabileceğimiz her türlü alanı kullandık.

Devnim Tiyatrosu adını tiyatronun kuruluşunda yardımcı olan, oyunlarda görev alan bir arkadaşımızdan almakta. Bahsi geçen arkadaşımız paralı eğitime dair bir protesto gösterisi esnasında gözaltına alınmıştı, üç yıla yargılanmaktaydı.

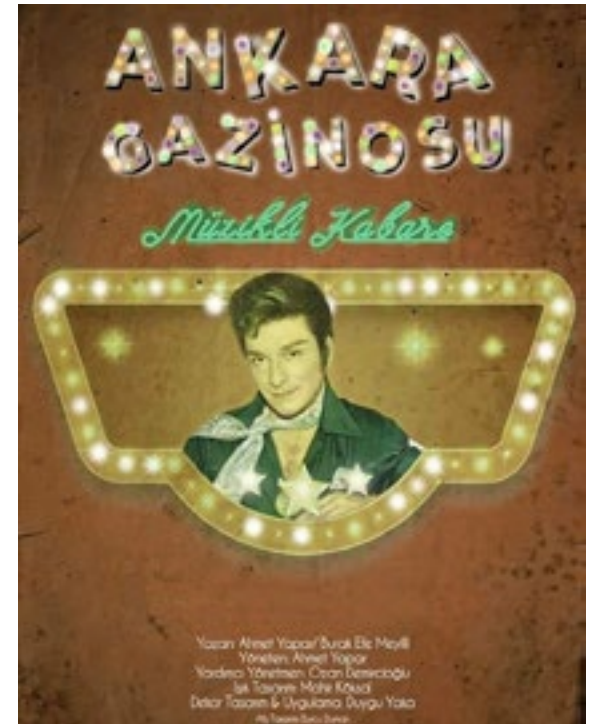
Mahkemeye çıktığında hakim “Ne iş yapıyorsun?” diye sorduğunda “Tiyatrocuym.” cevabını vermişti. Hakim “Hangi tiyatro?” diye sorduğunda ağzında “Ankara Devnim Tiyatro” çıkıverdi. Biz de o dönem isim arayışı içerisindeydik ve tiyatronun adını “Devnim” koymakta karar kıldık.

Ortaya koymuş olduğunuz oyunların tamamı politik ve toplumsal mesajlar içermekte. Ne var ki bu mesajların büyük bir çoğunluğu repliklerin arasına saklanmış durumdadır. Bu noktada seyircilerin farkındalığı beklentilerinizi karşılıyor mu?

Ben politik tiyatro yaparken Brecht'in estetiğinden esinleniyorum. Politik tiyatrodan anladığım şey yalnızca Grotowski'nin yoksul tiyatrosu veya Piscator'un politik tiyatrosu değil. Bu çağda o kuramın nerede durduğu üzerinden bir değerlendirmede bulunuyorum.

Sahnede slogan atmak yerine ya da ajit prop bir şey yapmak yerine insan hikayelerinin içerisine veya öykünün genel hatlarına bunu koyarak yapmak daha estetik ve daha doğru geliyor. Sloganı her zaman atarız; fakat tiyatrodaki önemli olan nokta sloganı nasıl bir Ahmet'in taşıdığıdır, neye hizmet ettiğidir. Açıkçası günün birinde ajit prop bir oyun da ortaya çıkarmak isterim. Örneğin Albert Camus'nün “Avusturya'da İsyan” isimli bir oyunu vardı. Bu oyunu ilk etapta Fransa'da eylem yapan fabrika işçileri yazmaya başlıyor; fakat tamamlayamıyorlar. Albert Camus oyunu işçilerin bıraktığı yerden devralarak yazmaya devam ediyor ve haliyle ortaya ajit prop bir şey çıkıyor. Zamanında AST da bunu yaptı ve günümüzde hala söylenmekte olan, sözleri Timur Selçuk'a ait bir şarkı mevcut: “Nereye Payidar”.

“Kaktüslü Adam” oyununda hali hazırda var olan bir marş kullanmak istemedim; tıpkı AST'ın da zamanında “1 Mayıs Marşı”nı bestelediği gibi ben de kendi oyunumuzun marşını çıkarmak istedim. Belli mi olur;

bugün olmasa bile belki bir gün herkes tarafından söylenir. “Çalışmak asıl amaç / Ekmeği taştan çıkartmak...” sözlerini ben yazdım, Engin Bayrak'la birlikte kendi marşımızı yaptık. Orada da slogan atıyoruz. “Kahrolsun fakirlik!” derken bunu eşit bir kaygı içerisinde yapıyoruz. Politik tiyatro sadece slogan atmak veya sahnede bir felsefeyi tartışmak değildir. Bir durumun toplumun hangi alanlarına nasıl yansıdığını anlatmak da bu kavramı kapsar. Biz anlatıcıyız, meddahız; içinde bulunduğumuz durumu seyirciye nasıl aktardığımız çok önemli. Bunu yabancılaştırma tekniğiyle yapabiliriz, tarihsel bir kahramanı günümüze uyarlayarak yapabiliriz; fakat asıl önemli nokta öykünün harmanlanmış biçimidir.

Bu sezon sahnelemekte olduğunuz oyunlarınızdan biraz bahsedebilir misiniz?

Ben “Ankara Gazinosu Müzikli Kabare” oyununu geçtiğimiz Haziran ayında bitirmiş, Temmuz ayında sahnelemiştim. Türkiye’de normalleşme süreci sonrası sergilenen ilk açık hava tiyatrosuydu. Bu oyunda 1980 darbesi sonrası değişen toplumsal, kültürel erozyonun ne aşamalardan geçtiğini; eski aile gazinolarının nasıl pavyona dönüştüğünü anlatmaya çalıştık.

KÜLTÜR SANAT

“Muhteris Sükunet” oyununu hazırladık. “Muhteris Sükunet” 2016 yılında Sevda Şener Oyun Yazma Yarışması Başarı Ödülünü kazanmış bir oyun. Konuya değinecek olursak kısaca “bir set işçisi üzerinden anlatılan sınıfsal adaletsizlik” diyebiliriz. Biraz psikolojik, finali sürprizli bir hikaye.

“Parody Night Show” ise barda oynadığımız bir skeç gösterisi. İnsanın içinde bulunduğu durumları hicvederek, siyasi ve güncel göndermeler yaparak oynadığımız bir oyun. Oyun birbirinden bağımsız hikayelerden oluşmakta.

Birbirinden farklı üç oyun ortaya koymuş bulunmaktayız. Üçü de birbirinden farklı alanlarda sergilenmekte. “Ankara Gazinosu” prodüksiyonlu bir oyun; büyük sahnelerde ortaya konmakta. Kısacası seyirci kapasitesi ve teknik imkanları yüksek sahnelerde oynanıyor. “Muhteris Sükunet” küçük salon işi. “Parody Night Show” da daha önce belirtmiş olduğum üzere barlarda sergilenen bir oyun.

Oyunlar her ne kadar birbirlerinden bağımsız olsa da tek ortak noktaları, Devinim Tiyatrosu'nun repertuar tiyatrosu olmasından da kaynaklı, repliklerin arasında politik mesajlar barındırıyor olmaları.

İlerleyen süreç için yeni projeler mevcut mu? Mevcut ve hali hazırda şekillenmekte olan herhangi bir projeniz varsa bizlere kısaca bahsedebilir misiniz?

Var. Bunu dillendirmek enerjiyi kırmaz diye düşünüyorum. Ben yeni bir oyuna başladım; Albert Camus'nün “Caligula” eserini, Roma imparatoru Caligula'nın hikayesini farklı bir rejî, farklı bir yorum eşliğinde tek kişilik bir oyun olarak hazırlıyorum. Açıkçası bu proje beni çok heyecandırıyor. Oyunun tasarısı kafamda az çok bitti ve ortaya çok güncel bir hikaye çıkacağı kanısındayım. Şöyle ki Caligula Roma'nın bütün hazinelerini tüketmiş, Roma'yı ekonomik krizlere itmiş, kendi hırsı ve hevesleri yüzünden, histerileri yüzünden bitmiş bir adam. Kız kardeşiyle farklı bir ilişki yaşayan, temelde babasına karşı psikolojik bir histeri besleyen, babasını sevmeyen; ondan aldığı çocukluk deneyimleriyle şiddet, vahşet gibi unsurları içinde barındıran, meclisi hiçe sayan, halka kendini Tanrı olarak gösteren, sadece kendisine tapmalarını isteyen bir kral. Oyunu kafamda bir et mezbahasında geçecek şekilde tasarladım. Sahnede kendi heykelini kendi yapıyor olacak. Kimi grotesk imgeler de mevcut olacak. Kız kardeşiyle ilişkiye girdiği yerlerde şiddet ve vahşet ön planda olduğundan ötürü bu bölüm mezbahada bir etin kesilmesi imgesiyle seyirciye sunulacak. Caligula çok zengin bir karakter ve tesadüf o ki bir epilepsi hastası. Nöbetler geçiriyor, bayılıyor ve bir noktadan sonra sağlıklı düşünemiyor. Sağlığını yitirdiği her noktada da Roma'ya çok farklı sorunlar katıyor ve böylelikle

Roma'nın duraklama ve gerileme dönemini de beraberinde getiriyor. Oyunun tek kişilik olacak olmasının sebebi bir noktada da kalabalık kadrolu oyunlar yapmaktan yorulmuş olmam ve tek kişilik bir oyun sözü konusu olduğunda daha rahat çalışabiliyor olmam. Kalabalık oyunlarda gerekli otoriteyi sağlayamadığımı hissediyorum.

Bunun dışında üzerinde 5 yıldır çalıştığım bir metin var; henüz bitiremedim. Oyunun adı “Şey(h): Anti-kahramandan Fetvalar”. Trafik kazasında eşini ve çocuğunu kaybetmiş bir adamın uhrevi bir şekilde bir aydınlanma yaşayıp bundan kaynaklı intikam almasını anlatan bir hikaye. Burada “Ne olursan ol gel.” felsefesine, “Yolda tebessüm ettiğin bir insanı belki intihardan caydırabilirsin.” diyen Halil Cibran'ın bakış açısına karşı bir karakter söz konusu. Hikayemizde mevcut karakter bu söylemlere karşı antitez üreterek bir filozofa dönüşüyor. Bir noktadan sonra köpeğini öldüren, kızının mezarını açıp onunla konuşan, insanlığını kaybetmesi bir adamın hikayesi... Bu biraz aykırı bir hikaye; çünkü karakterimiz adaleti kendi içinde sağlamaya çalışıyor.

Bu arada 30 sayfalık metni 5 senedir bitirememiş olduğumu da belirtmek durumundayım. Metni defalarca silip tekrardan yazdım. Halil Cibran'ı, Ali Şeriatî'yi, Mesnevi'yi, Türkiye'deki ve dünyadaki adalet sistemini, insanların adalete bakışını tekrar tekrar gözden geçirdim. Kendimi bazen Rabia Naz'ın babası Şaban Vatan'ın yerine koyuyorum. Kimi zaman kendimi 10 Ekim Ankara Gar Katliamında hayatını kaybetmiş Veysel'in ailesi yeniden koyuyorum. Çorum Tren Katliamı'nda yitip gitmiş Arda'nın annesi veya Ali İsmail'in annesi Emel Anne... Bu insanlar nasıl bir dirayete sahip, bunu öğrenmeye çabalıyorum. Şey(h) ismini verdiğimiz karakter nasıl ayakta kalır? Kendine bu hayatta nasıl bir yer bulur? Hayata nasıl tutunur?

Behçet Aysan'ın kızı Eren Aysan'ı ne zaman görsem düşünmeden edemezdim: “İnsan babasının yakıldığını bile nasıl yaşar? Bu nasıl bir sabırdır? Nasıl bir duruştur? Ayaklarını nasıl sağlam basabilir?” Tabii bunları kendisine sormam, soramam. Bunlar çok hassas konular.

Solfasol TV'de bu söyleşinin kısaltılmamış halini okuyabilirsiniz

Rabia Naz olayı hikayemin farklılaşmasında etken oldu. Trafik kazasını yapan alkollü sürücü iktidar yanlıydı; bu da alt metni oldukça kuvvetlendiren unsurlardan bir tanesi.

Acılar sürekli tazelandığından ötürü metin bir türlü bitmek bilmedi. Ben Ankara Tren Garı Katliamında akrabalarımı, mahalleden arkadaşlarımı, abilerimi yitirdim. O gün Mersin'den iki otobüs insan gelmişti. Hayatta kalan arkadaşlarımız için sevinemedik, günlerce gecelerce düşündük sorguladık...

Hayat öyle bir illüzyon ki cenazeye ev sahipliği yaptığınızda bile kendi yasınız dışında başka insanlardan ve olaylardan konuşmaya başlıyorsunuz ve tebessüm bile edebiliyorsunuz. Not aldığım noktalardan bir tanesi de bu: “Hayat böyle bir illüzyon işte; bir biçimde delirmenizi engelliyor.”

Elbette öç almak çok tehlikeli bir şey; fakat ben oyunumda buna antitez üreten bir kahramandan bahsediyorum. 5 yıldır hala o karakterin hikayelerini yazıyorum açıkçası. Halil Cibran'ın, Ali Şeriatî'nin sarf etmiş olduğu sözcükler elbet dönemine göre çok mantıklı olabilir, kulağa çok güzel gelebilir, mesnevi bir dünya görüşüne yakın gelebilir; fakat bana içinde bulunduğumuz noktadan çok mantıklı gelmiyor. Yaşadıklarım ve tanık oldukları hiç de öyle şeyler değil açıkçası ve bu 19 yıllık AKP iktidarının yaratmış olduğu bir hikaye. Kimse kusura kalmamasın, bir noktada inancımı kaybettiysem tam da bu yüzden.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mıdır?

Sizleri seviyoruz, tiyatro iyileştirir!

ŞÖYLEŞİ

Al' York...

Söyleşi: Filiz Köse

Ankara'da kurulduğu 2015 den bu yana "Self Titled Debut" ve "Plastic Jungle" adını taşıyan iki kısa çalar ve "River", "Le Responsable" ve "We're Gonna Burn Here" adlı teklileri olan "Stage Invasion" adlı canlı albümü ile dinleyicilerle buluşan ve sayısız yurtiçi, yurtdışı canlı performanslarıyla tanıdığımız Al' York ile müzik yolculuklarını ve gelecek çalışmalarını konuştuk.

Filiz Köse: Hoşgeldiniz, nasılsınız?

İyiyiz, teşekkürler, siz nasılsınız?

Ben de iyiyim, teşekkür ederim. Bugün birçok şeyi konuşacağız ama önce biraz kendinizden, müzikal geçmişinizden söz eder misiniz?

Gizem: İlkokulda; konservatuarda yarı zamanlı klasik gitar dersleri ile başladım ancak istediğim kesinlikle bu değildi, bu sebeple devam etmedim. Sonrasında bir elektro gitarım oldu ama müzik lisesinde davulcu olarak müziğe devam ettim. Bu kargaşa içinde caz ve bluesa kendimi kaptırdım ve konservatuvarda caz vokal eğitimi alarak müziğe devam ettim. Şarkı söylemeyi caz ve blues ile öğrendim ancak istediğim yine bu değildi. Mezun olunca aynı okulda öğretim görevlisi oldum ve dokuz sene boyunca vokal eğitimi, doğaçlama, caz tarihi derslerine girdim. Renan ve Ediz ile bu süre içinde tanıştık. Hiç unutmuyorum; Renan elinde gitar ve ayağına tef takmış yerlere vura vura şarkı söylüyordu. Ediz'i de ağzında mızıkta, elinde gitar ile görmüştüm. Onlar da beni gitara vura vura çalıp söylerken görmüşlerdir (gülüyor). İşte dedim aradığım ruh bu. Daha sonra bir arada vakit geçirmeye başladık. Al' York'u kurduk. Beni en çok güçlendiren süreç bu koşuşturma süreci oldu. Birkaç kere acile gitmişliğim bile var yorgunluktan. Çoğu zaman haftada 25 saat dersim ve hemen sonrasında Al' York provalarımız oluyordu.

Renan: Benim de müziğe olan ilgim küçük yaşta başladı. Hatta ilk müzik hatıram, daha anaokulundayken, Kaoma grubunun 'Lambada' şarkısıdır. Evin içinde mutlaka bir müzik sesi olurdu. Radyonun yanı sıra babam klasik müzik dinlerdi, ben de ses sisteminin önünde oturur ve çıkan sesleri anlamaya çalışırdım sanırım. Ancak, beni fiziksel olarak müziğe yönlendiren etki punk müziğiyle başladı.

Ediz: 5-6 yaşlarında klasik piyano ile başladım daha sonrasında elektro gitar ile devam ettim.

Buna şarkı sözü yazmak da dahil oldu. Yurtdışında müzik ağırlıklı liseyi bitirdikten sonra, Ankara'da konservatuaru bitirdim.

Müziğe başlamanız ama en önemlisi onda kalmanızın sizdeki sebeplerini merak ettim.

Ediz: Dünya nasıl iyi bir yer olabilir diye kaldım ben. Müziğe ilgim çok bilinçli olmasa da bizi iyi yapar hissi vardı. Bana öyle gelirdi. Bir de küçük yaştan beri uğraştığın bir şeyse bunun ne kadar zor bir şey olduğunu görüp saygı duyuyorsun. Bu da sorumluluk getiriyor.

Renan: Sanat bana genel olarak hayatın tesellişi gibi gelir. Gizemini koruyan, ancak gizlenmeyen bir varlık gibi.

Gizem: Ruhumu ve yeteneğimin tümünü her zerresine kadar hissedebilmek ve hissettirebilmek için.

Çocukluktan başlayan bir müzik serüveniniz olmuş, O zamanlar Al' York gibi bir grubunuzun olacağını hayal etmiş miydiniz?

Ediz: Evet hayal ederdim. Turlar yapan konserden konsere giden bir grubun içinde olmak. Küçükken çok romantik bakardım ama grubumuz olunca işin fiziksel zorluklarını anladım. Bir yandan, birbirimizi bulmanın da büyük bir şans olduğunu da sonradan fark ettim. Müzik dışında da devam eden dostluğumuz var.

Gizem: Her zaman! Birbirimizi bulduğumuz için çok şanslıyız.

Renan: Müziğe duyduğum ilgi beni ele geçirdiğinde henüz 11 yaşındaydım ve yaptığım ilk hamle mutfaktan bir tencere bulup, tahta kaşıkla dinlediğim grupların davulcularını taklit etmeye çalışmak oldu. Fazla gürültüden dolayı tencere yerine kanepenin yastıklarına geçiş yaptım ve her gün, okuldan eve döner dönmez, saatlerce o şarkılara eşlik etmeye başladım. Bütün bunlar olurken aklımda tek bir hayal vardı, o da bir gün sevdiğim bir iki kişiyle kendi

grubumuzu kurup, sonsuza kadar konser vermekten ibaretti. Dolayısıyla, Ankara gibi bir şehirde Gizem ve Ediz'le yolumuzun kesişmesi, birbirimize sahip çıkmamız ve iyi yönlerimizi teşvik etmemiz bana büyük bir ayrıcalık duygusu veriyor.

Pandemi sürecinden en fazla etkilenen alanlardan biri de müzik endüstrisi oldu. Konser ve festivaller iptal edildi. Başlarsa bile eski ivmesi yok. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Renan: Her şey askıya alınana kadar takvimimiz epeyce hareketliydi. Sürekli devinim halindeydik, ancak üzerinde durduğumuz halı birden ayaklarımızın altından çekildi. Durumu anlamaya çalışırken ister istemez herkes gibi iç dünyamızla baş başa kaldık ve aslında çözümü de tam orada, sakinlikte bulduk. Aile gibi birbirimize kenetlendik. Eski günlük hayatın telaşında doğal karşıladığımız her şeyin değerini yeniden hatırladık. Her an her şeyin değişebileceği, hatta yok olabileceğinin düşüncesi insanı özüne davet ediyor.

Gizem: Büyük bir savaşın içinde hissettim. Dolayısıyla hayatımda birçok şey değişti. Güzel bir konserimiz netleşmişti ve onun provalarını daha yeni bitirmiştik. Hayatımızın bir anda tamamen değişebileceğini gördük. Bu fikir hep vardı tabi ama hiç bu kadar görünür ve etkili olmamıştı. Evde sabit durmak çok zor oldu. Çok hareketli ve iki saat bile evde kalamayan biriydim. Bu zamana kadar hiç oturup Netflix'de dizisi bile izlememişim. Bilgisayarın karşısında uzun süre durmam. Biraz zorlayarak da olsa izleyemediğim bazı şeyleri özellikle Studio Ghibli'nin çizgi filmlerini ve Anime'nin tüm dizilerini izleyerek kendimi gündemden uzaklaştırmaya çalıştım.

Ediz: Başlangıçta o kargaşanın içinde insan korkmadan edemiyor. Canlı konserler tekrar olacak mı veya ne zaman başlayacağız diye? En çok sevdiğim şey olan canlı konserler elimizden alınmıştı ama şarkılarımızı, müziğimizi, alamazlardı.

KÜLTÜR SANAT

Deneyimlerimizin ne kadar değerli olduğunu o zaman anladım. Bu belirsizlik ortamında tutunduğumuz şey yine müzik ve birbirimizi motive edişimiz oldu. Eski günlere dönüşü sabırsızlıkla bekliyoruz.

Bu dönemde eski değerlerin yıkıldığı ve yenilerinin oluşacağını düşünüyorum. Değişime ayak uyduranların kazanacağına inanıyorum. Böylesi derin bir dönüşümden sonra çok daha özel yaratıcı nitelikli üretimler yapacağımıza inanıyorum. Takipte olacağım sizi.

Dijitalleşme ile ilgili ne söylersiniz?

Ediz: Konser duygusunun yerini hiçbirşey alamaz Yoksa başlayan konserler bu kadar dolu geçmezdi. Normalleşmeye geçilir geçilmez herkes konsere gitti. İnsanlar konsere gitmek ne gereksizmiş demedi ama evden çalışmak daha iyi dediler. O yüzden konserler açısından çok bir değişiklik olacağını zannetmiyorum. Hala birçok şey lokomotif teknolojisi ancak dijitalleşmenin günlük hayatımızda farklı çok iyi tarafları var tabii. Dijitalleşme günlük yaşamı ilerletecek ama gerçek insan iletişiminin önemini insanlar pandemide fark etti. Hem teknolojinin arttığı hem de elde tutulabilir ürünün de satılabildiği bir zamandayız. Onun için hibritlik aklıma geliyor. Kayıtları analog cihaza değil bilgisayara kaydediyoruz ama çoğunlukla kullandığımız çalgı aletleri analog. Yaratıcılığı ve üretimi ne artırıyor ise hedeften şaşmayıp her şeyi değerlendirmek lazım.

Renan: Hepimizi yepyeni bir hayat bekliyor. Açıkçası biz de bu yeni dünyada neler yapabileceğimizi merak ediyoruz. Gelecek her ne kadar belirsiz görünse de, sizi müziğe çağıran sesin nereden geldiğini hatırlarsanız, kaybolmazsınız. Yeni sesler keşfetmenin vakti geldiyse, buna dinleyicilerimizle beraber şahit olacağız demektir. Bob Dylan 1964'te akustik gitarı ve protest şarkılarıyla neslinin lideri kabul edilmişti. Bir sene sonra elektro gitarı amfiye bağladığında, hayran kitlesi onu bu sefer hain ilan etti. Aynı yıl, elektro gitarıyla kaydettiği 'Highway 61 Revisited' isimli albümüyle dönemin modern müziğini tetikledi.

Gizem: Yapay zekanın müzik üretmesi ve insanların onu dinlemesi beni çok rahatsız etmiyor. İnsanoğlu sürekli yeni bir şey keşfetmek istiyor ve bu merak duygusunun önüne geçilemez. Dijital müzik canlı müziği bitirecek diye bir korkum yok. Şu an tam bir geçiş dönemindeyiz ve biz arada kalan bir kuşak olduk. Hala birisinin gözlemlerini

Kaynak: facebook.com/alyorkmusic

içine bakarak onu etkilemek veya göz göze gelmek istiyor insan. Karşısındakine şarkı söylerken heyecanlandırmak ona hayal dünyası yaratmak ve aynı yerde buluşmak istiyorsunuz. Ben bunları yine hissedebiliyorsam sorun yok. Belki yakın zamanda görebiliriz, gözlüklerle konserler ya da fazlası gibi. Hepsi beni heyecanlandırıyor. Deneyimlemek istiyorum, merak ediyorum.

Şarkılarınızın sözlerini ve müziğini kendiniz yapıyorsunuz acaba üretirken tıkanıldığınızda ya da başka bir hayal kırıklığı yaşadığınız da birlikte bunu nasıl çözümlüyorsunuz?

Gizem: Hep yazdığımız bir şeyler oluyor ve oldukça fazla şarkımız birikti. Ama konserler olmayacak diye hayal kırıklığı yaşadık tabii. Hepimizin kendi yaptığı şarkı sözleri ve yaptığı kayıtları var. Hepsini beraber dinleriz birini seçip denemeler yaparız. Ancak bir araya gelip onu bambaşka bir şeye dönüştürürüz, garip laboratuvar deneyleri gibi.

Renan: Çalışırken tıkanıp kaldığımız durumlarla karşılaşıyoruz elbette. Böyle anlarda bir iki adım geri çekilip, şarkının (fikrin) kendiliğinden gitmek isteyeceği yere gitmesine izin vermeye gayret gösteriyoruz. Bu günlük hayatta hatırlamaya çalıştığınız ama bir türlü aklınıza gelmeyen isimlere benzer. O düşüncüyü serbest bırakıp bir süreliğine unuttuğunuzda, o dönüp dolaşip size kendini sunuyor. Beraber yaratmanın ilginç ve olumlu bir diğer yanı, kendi başımıza gitmeyeceğimiz yerleri keşfetmek oluyor. Fikirlerimizi birbirimizin vizyonundan görünce, hiç umulmadık ve ilginç keşifler ortaya çıkabiliyor.

Ediz: Bazen birbirimizi de zorlamayı seviyoruz, şunu yapsan nasıl olur gibi. En kötü ihtimal, bir yere varmıyorsa ilk hali en iyi halidir. Renan'ın da dediği gibi şarkı söylüyor ne yapılması gerektiğini. O yüzden, tıkanıklıkta birkaç çözüm var ama hepsi güzel bir yere varıyor facia ile sonuçlanmıyor (gülmece). Hepimizin üretime dahil olması bir zenginlik yaratıyor. Bazen de kayıta yapılan hatalar şarkıyı güzelleştiren şeylerden biri olabiliyor. Onları kaldırmıyoruz, anı simgeliyor.

Yakında çıkarmayı düşündüğünüz bir çalışmanız/ EP var mı?

Ediz: 2022 başında bir EP çıkacak. Heyecanla bunun çalışmalarını yapıyoruz.

Gizem: Bir sürü yeni şarkımız var. Biraz yayınlanma süreci gecikti ama şartlarımız daha iyi şimdi.

Renan: Artık bir laboratuvarımız var.

Ankara'dan çıkan grupların özel bir ünü var. Yaptığınız müzik ve Al' York için, gelecek hayalleriniz nelerdir

Renan: Yeni fikirleri, melodileri, hatta bazı yeni enstrümanları bir araya getirip, nelerin hayat bulacağını keşfedeceğiz.

Gizem: Canlı konser ve daha fazla canlı konser.

Ediz: Müziğimizi olabildiğince fazla kişiyle paylaşmak.

Müzikle uğraşan ya da herhangi bir alanda tutkusu hayalleri olanlara söyleyeceğiniz bir sözünüz var mı?

Gizem: Size ne iyi geliyorsa tüm vaktinizi ona harcayın.

Ediz: İnanmaları ve buna emek vermeleri. Büyük küçük iş demeden icraatın içinde olmaları.

Renan: Bütün bu yolculuk aslında hayatı ve bu hayatın içindeki kendinizi keşfetmekten ibaret. Temelinde pratik yatan, ancak ruhunu vererek çalışana iyi gelen ve hedefin yolculuğun kendisi olan bir uğraş. Her türlü müziği dinleyin, kendinizi sınırlandırmayın. Sevdiğiniz sanatçıların sözlerini okuyun, röportajlarını ve konserlerini izleyin. Gidebildiğiniz kadar konsere gidin. Fikirlere ve yeniliklere açık olun. Kendinizi küçümsemeyin, başkalarını da yüceltmeyin. İnsan kusurlarıyla kusursuzdur.

Al' York'a bu güzel röportaj için teşekkür ediyorum. Yakında çıkaracakları EP'lerini sabırsızlıkla bekliyoruz.

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi; Ankaralı koleksiyoner ve sanatsever işadami Yüksel Erimtan'ın arkeoloji merakı ve yıllar içinde biriktirdiği eserlerin bir koleksiyon haline gelişi ile ortaya çıkmıştır. Kültürel mirasımızın korunması ve tanıtılması amacıyla 2015 yılının Mart ayında açılan Müze, Ankara'nın en eski yerleşim yeri olan Ankara Kale meydanında konumlanmıştır.

Müze binası, Ankara'nın tarihi dokusuna uyan çağdaş bir mimari dil ile ziyaretçilerini karşılarken, aynı zamanda kentin sanatsal aktivitelerine yeni bir soluk getirmektedir. Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, Yüksel Erimtan'ın koleksiyonunda bulunan Roma, Urartu, Hitit ve Bizans dönemlerine ait objelerden oluşan birçok değerli eserin yenilikçi tekniklerle sergilendiği, arkeolojinin yanı sıra sanatın her dalına ve çağdaş müzecilik bilinciyle oluşturulan disiplinlerarası etkinliklere yer veren bir kültür kurumudur.

Arkeoloji koleksiyonunun sergilendiği müze içerisinde, süreli sergilere yer veren bir sergi alanı ve bilimsel, kültürel ve sanatsal aktiviteleri sanatseverler ile buluşturan çok amaçlı bir salon da bulunmaktadır.

www.erimtanmuseum.org

Kale Mah. Gözcü Sok. No: 10 Altındağ/Ankara

Düzenlediği klasik müzik ve caz konserleri, her yaşta ziyaretçiye yönelik yapılan müze eğitimleri, geçici sergileri, ulusal ve uluslararası işbirlikleri, sosyal sorumluluk projeleri ile Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, başkent kültür ve sanat hayatına farklı bir pencere açmaktadır.

Müze; Prof. Dr. Ayşen Savaş, Can Aker, Onur Yüncü, Dr. Gül Pulhan, Dr. Adrien Saunders gibi mimarlık, arkeoloji ve küratörlük açısından uzman isimlerin bir araya gelmesi ile kurulmuştur.

Mimari özellikleri ve çağdaş sergileme teknikleri ile Türk müzeciliğinde önemli bir yere sahip olan müze; yalnızca Ankara değil tüm Türkiye'den gelen mimarlık, arkeoloji ve sanat tarihi öğrenci ve akademisyenlerinin sıklıkla ziyaret edip, akademik anlamda faydalandıkları bir kültür ve sanat merkezine dönüşmüştür.

Müzedede Öğrenme

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, koleksiyon sergisine ve süreli sergilere paralel olarak müze eğitim etkinlikleri gerçekleştirmektedir. 4-14 yaş arasındaki çocuklar, hazırlanan bu etkinliklerde, sergilenen arkeolojik eserlerle, gözlem yapma, hayal gücünü kullanma, güncel yaşama uyarılma, kültürel değerleri ve yaşamı paylaşma üzerine sanat uygulamaları deneyimleme imkânı bulmaktadırlar.

Müze, Ankara'nın en eski yerleşim yeri olan Ankara Kale meydanında konumlanmıştır

Sikke tasarımı, mitolojik hikâyelerle figür çalışmaları, mask ve Roma kıyafetleri tasarımı, Roma alfabesiyle tablet yazma, modern ve çağdaş sanat eserleri ile renk ve desen çalışmaları gibi birçok farklı alanda çocukların ilgisini çeken atölyeler düzenlenmekte ve bu atölyeler uzman bir müze eğitimcisi tarafından yürütülmektedir. Bütün etkinlikler, eğitsel bir alt yapıya sahip, çocukların gelişim evrelerine göre tasarlanmış ve alan uzmanlarınca değerlendirilmiştir.

Çağdaş müzecilik bilincini taşıyan, eğitim etkinlikleri ile çocuk, genç ve yetişkinleri arkeoloji ve sanatla buluşturmayı hedefleyen müze, hafta içi okul gruplarına, hafta sonu bireysel katılımı ile oluşan gruplara yönelik çalışmalarını devam ettirmektedir. Müzedede gerçekleşen bu eğitimler, 35 kişi kapasiteli Sanat/ Eğitim Atölyesinde gerçekleştirilmektedir. Günde ortalama 100 öğrencinin katıldığı bu çalışmalara ilgi gün geçtikçe artmaktadır.

Çocuk eğitimlerinin yanı sıra müzedede yetişkin eğitimlerine de yer verilmektedir. Mozaik, Çikolata, Teraryum, İpek Baskı, Müzedede Yoga gibi atölyeler yapılmış ve ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi görmüştür.

Çocuk ve Müze

Çocukla Müzede: Nerden başlasak, Nasıl anlatsak?

Eğer bir anne-babaysanız müze-çocuk-eğitim dediğimiz zaman kendinizi konunun dışında hissediyor, hatta bunun okul gezilerinin konusu olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Siz onları müzelere getirirken iyi vakit geçirip bir şeyler “öğrenmeleri”ni amaçlıyorsunuz. Müzede öğrenme, sizden müze gezme kültürünü öğrenmeleriyle başlamış oluyor. Müze gezisi başladığında yeni tanıdığımız bir mekân, birçok nesne, farkında olduklarımız ve olmadıklarımızla kocaman bir kitabın içine girmiş oluyoruz. Nereden başlamalı, nasıl bağ kurmalı, ne kadarını anlatmalı derken çocuğun sıkılması ile müze gezisi son buluyor.

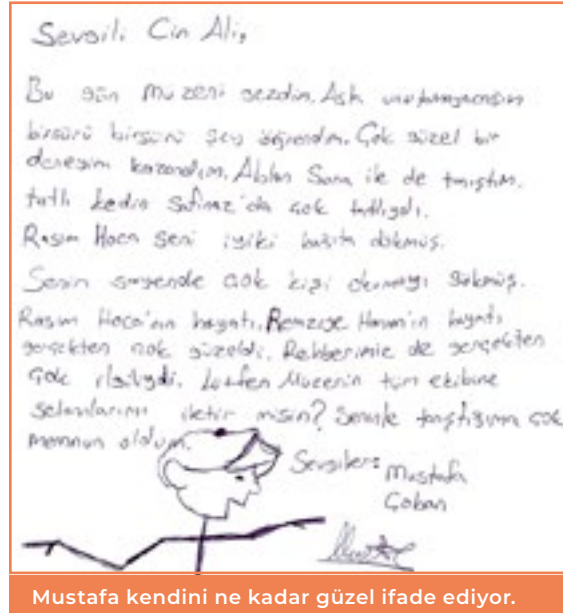
Her müze gezisi az ya da çok mutlaka bir öğrenme ile son bulur. Müzeyi baştan sona gezmek, görmek daha çok şey öğrenmemize neden olmuyor. İlgilendiğiniz konuda, ilginiz kadar, parça parça, tekrar tekrar ve her gezi sonrası öğrendiklerinizi derinleştirerek gezmeyi deneyebilirsiniz. Bilgi kullanıldığı zaman sizin oluyor.

Cin Ali’de müze eğitimi konusu üzerine çok düşünüldü. Elimizde zaten eğitimi anlatan bir müze vardı. Eğitimle ilgili genel kalıpların çok dışına çıkmış bir örneği, Rasim Kaygusuz’un eğitim modelini anlatan bir müze... Sayfalar dolusu etkinlik, yaş gruplarına göre, türlerine göre bağlamlarına göre sıralandı durdu. Çünkü “müze eğitimi” dediğimiz kuram bunu gerektiriyordu. Ama ne yaptysak hiçbiri müzeyi ve Rasim Kaygusuz modelini aktaracak ruha sahip olmadı. Sonra çocuklara baktık. Üç yaşından beri kreşterler. Kesip, biçiyorlar, boyuyorlar. Yeniden yorumluyorlar. Masal dinliyorlar. Oyuncak yapıyorlar... Tüm bunları zaten yapıyorlar. Sonra müze mekânına baktık. Sade ama renkli, eğlenceli, oyunla dolu bir mekân... İçinde ilham verecek, yaşamda kullanılabilecek, dönüşüme neden olacak birçok hikâye var. Böylece zaten pek de sevmediğimiz eğitim kavramını sözlüğümüzden çıkarıp müzede öğrenme kavramını benimsedik. Müzemizin kuruluşundan itibaren yapısal olarak bu kavram üzerine şekillendiğini ve doğal haliyle zaten eğitim amacını karşıladığına bir kez daha ikna olduk.

Hiçbir cevap ve fikir yanlış değildir.

Her müzenin her zaman ve koşulda rehberli tur sağlaması pek mümkün olmasa da müzelerin sunduğu özel turlardan da yararlanabilirsiniz. Ama biz veriyoruz

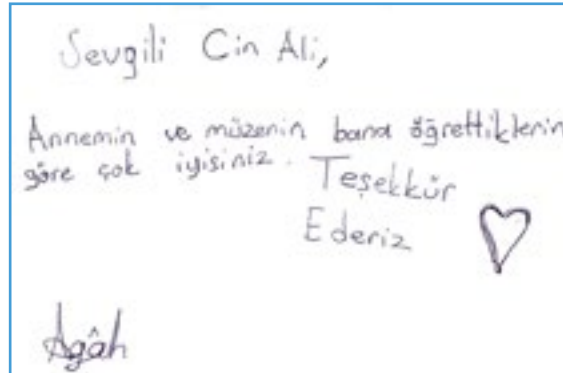
Müze ziyaretiniz boyunca – eğer istekli ise- özellikle çocukları hedefleyerek müzenin hikâye ettiklerini anlatmaya başlarız. Özellikle çocuklara anlatırız çünkü onların müzeden “müzeler güzel yerler” duygusuyla ayrılmasını isteriz. Müzede edinilen bilgi, müzeye duyulan tutku bizim için değerli bir tohum aslında. Bir gün, bir yerde ve bir şekilde yeşerecek bir tohum...

Mustafa kendini ne kadar güzel ifade ediyor.

Müzede çocuklarla karşılıklı bir diyalog geliştiririz. Sorular sorar, akıl yürütmesine olanak tanırız. Hiçbir cevap ve fikir bizim için yanlış değildir. Öğrenme merakla başlar, keşifle devam eder. Müze anlatımı çocuklara odaklanırken sizi de dışarıda bırakmaz. Onlarla başladığımız bu oyuna bir anda sizi de davet ederiz. Aynı soruya cevap ararken birlikte öğrendiğiniz için mutlu olurlar.

Cin Ali Müzesinde ise her ziyaret bir aile etkinliğidir.

Agâh annesinden ve müzeden “iyi” birisini öğrenmiş.

Cin Ali müzesinde anlatıcı sadece biz değiliz, siz de anlatıcısınız. Müzeye gelen tüm aileler çocuklarına kendi çocukluklarını anlatmak istiyor. “Bak, ben Cin Ali ile okudum. Gördün mü, bu o. Bak bu önlüğüm. Sıralarımız, benim doğduğum sokak...” derken bir bakarsınız ki çocuğunuzla kendi çocukluğunuza misafir olmuşsunuz.

Babasının çocukluğuna misafir olan çocuk

Siz çocukluğunuzun anıları arasında mutlu dolaşırken aranızdaki sohbet birbirinizi tanımanıza ve birbirinizden öğrenmenize yardım eder. Anlattığınız şeyleri o da deneyimler. Önlük giyer, sırada oturur, tebeşirle yazar. Haritalar üzerinden, kartpostallardan nasıl bir Ankara’ya doğduğunuzu öğrenir, bugün şehrin ne ölçüde değiştiği ve nasıl bir Ankara’yı birlikte yaşadığınızı anlar.

Bugünün ebeveynleri, bilgi edinme ve iletişim kurma şekilleri farklı olan bir kuşakla karşı karşıya olduklarından yeni yollar arıyorlar. Müzelerde bu arayışa cevap vermeye çalışıyorlar ama farklı yaş gruplarının etkileşimini ve onların birbirleriyle haşır neşir olmasını sağlayacak nitelikte uygulamalarını müzelerde nadir olduğunu görüyoruz. Pek çok müze çocuklara için ailesinden ayrı etkinlikler düzenlemeyi tercih ediyor. Cin Ali Müzesinde ise her ziyaret bir aile etkinliğidir.

Müze oyunlarına kendi yorumlarına katarak eğlenen mutlu bir aile

Müzelere olan güven, esnek yapıları, geleneksel kalıpların dışına taşabilmeleri, farklı deneyimler sunabilmeleri müzelere talepleri arttırıyor. Müzeler bu talebi karşılamaya çalışırken sıradanlaşabiliyor. Ziyaretçilerse müzeyi biraz hızlı tüketiyor. Bu konuda da biz yine Cin Ali’nin peşine takılıyoruz. Daha sade, daha yavaş, azın çok olduğunu anımsayarak, onların sınırsız merakına ve öğrenme gücüne güvenerek ve en önemlisi de onların sadece çocuk olduğunu unutmadan...

Çocuklar kadar meraklı günler dileriz.

KÜLTÜR SANAT

KİTAP İNCELEMESİ

Kırmızı Ringa Kitabı Üzerine Uydurmaz mıydınız?*

Funda Mengilli

Uydurma, hiç de öyle değil bir kere!

Ne çok karşılaştık bu cümleyle. Oysa hepimizin uydurma özgürlüğü vardı, hikâye kurma ihtiyacı. Üstelik öyle sonradan ortaya çıkan bir istek de değildi. Düpedüz bununla doğmuştuk. Ve anlatmak istiyorduk. Uydurmamamız söylenince bundan vazgeçmiyor, belki yalnızca anlatmayı bırakıyorduk. Hiçbir insanın bir diğerinden koparamayacağı yegâne dürtüyü bu. Kendimizi her gün inşa etme sürecimizin olmazsa olmazı. Kurmak ve yeniden kurmak.

İspanyolca özgün adı El Arenque Rojo'nun anlamsal eşdeğeri pista falsa, İngilizcede -false track- yanıltıcı iz, ipucu veya çeldirici diyebileceğimiz bir karşılığa denk geliyor.

Birkaç yıl önce üç yaşlarında bir çocukla karşılaştım. Ankara'nın en büyük kitapevlerinden birinin çocuk edebiyatı bölümünde, mor minderli taburenin üzerinde tek başına oturmuş, elindeki kitabı okuyordu. Sesli okuduğunu görünce ilgimi çekti. Ellerin kavrayabildiği kadarıyla, kucağından da destek alarak baş aşağı tuttuğu Türkçe yazılmış kitabı kendi anadilinde, İngilizce olarak okuyordu. Hangisi olduğu hafızamda yer etmemiş o resimli kitabın hakkını vererek gerçekten okuyor, aynı zamanda da yazıyordu işte. Yaratma güdüsünü besliyor, yeniden üretiyordu.

Tam da böyle bir beslenmenin ürünü Kırmızı Ringa. Her şeyden önce sözcüksüz bir kitap olarak kendini çizgilerle gerçekleştiriyor. Resimlerin diliyle hayat dolu bir mekân sunuyor okuruna. Genişçe bir parkta ilerleyen birkaç saatte yalnızca insanların değil orada yaşayan, köşesinden geçen, içinde bulunan ya da sadece var olan canlı cansız tüm varlıkların hikâyesine ortak ediyor bizi.

Karşılıklı iki sayfaya kurulmuş park, dokusu figürler olan bir örüntü biçiminde seriliyor önümüze. Kaplama kâğıtlarında görüp,

Kırmızı Ringa (El Arenque Rojo)

Yazan Gonzalo Moure

Resimleyen Alicia Varela

Türkçeleştiren Bülent Kale

Sarıgaga Yayınları, 2016

detaylarını incelemek isteyeceğimiz türden çizimler. Pastel renkleri, ince kontur çizgileri, noktasına kadar ayrıntıları her -yeniden- bakışta farklı bir cümle oluşturuyor zihnimizde. Üretilebilecek imgelerin ve cümlelerin zenginliği okurun çeşitliliği kadar bol. İstedığımız şekilde hayal etmek, okumak, yazmak, uydurmak serbest. Hatta kitabın anlattıklarına kulak verecek olursak serbestten de öte. Oyunun kuralı bu, bir meydan okuma.

Parkın karşısında oturmuş, camdan dışarıyı seyre dalmış gibiyiz. İzlediğimiz parkın

* Bu yazı ilk haliyle Şubat 2021 tarihinde BibliyoMag (www.bibliyomag.com)'de yayımlanmıştır.

KÜLTÜR SANAT

sabit elemanları banklar, lambalar ve ötede seçilen bina silüetlerinden ibaret. Diğer her şey, ağaçlar, çalılar, hayvanlar, insanlar ve hatta balonlar yaşıyor, hareket ediyor. Alicia Varela'nın hiyerarşiden uzak çizdiği karakterlerin hislerini, ilerleyen sayfalarda ifadelerin değişimlerini görmek, iz sürmek, sayısız çeşitli hikâyelerini kurmakla görevliyiz. Bu görevin bir direktif içermediğini vurgulamak gerekir mi bilmem. Deneyimlediğimiz şey daha çok, bir davete icabet. Davetin bir de esprisi var. İlk sayfadan itibaren, kırmızı bir balık, bizi bir izi takip etmeye yönlendiriyor. Varlığıyla okuru belli belirsiz yönlendirdiği güzergâhta, hem kendisinin hem de karakterlerin yaşadıkları, tavırları değişiyor. Adım adım ilerleyen balığın kırmızı bir ringa olması tesadüf değil. Kitabın yaratıcılığı da eğlencesi de bu göndermede gizli. Kırmızı Ringa (Red Herring) metaforunda.

İspanyolca özgün adı El Arenque Rojo'nun anlamsal eşdeğeri pista falsa, İngilizcede -false track- yanıltıcı iz, ipucu veya çeldirici diyebileceğimiz bir karşılığa denk geliyor. İngilizce birebir sözcük eşdeğeri ise Red Herring, doğrudan Kırmızı Ringa demek. Red Herring felsefe, ekonomi, siyaset alanlarının yanı sıra edebiyatta da başvurulan bir deyim. Karşınızdakini odaktan saptırmak, gerçeğe götüren yoldan çeldirmek için yanıltıcı izlere yönelttiğiniz bir yöntem. Sıklıkla polisiye ya da macera filmleri, romanlarında, fantastik kurgu, bilim kurgu türünde gizem yaratmak, muhatabınızın sonuca vaktinden önce ulaşmasını engellemek için yolu özellikle yanlış yöne çevirdiğiniz kurgunun bir ögesi. Tabiri caizse katilin uşak çıkmasına kadar geçen sürede ipuçları tarafından başka bir karaktere yöneltilirsiniz. Kör göze parmak değilse oltaya takılır, izlerin peşinden

sürüklenirsiniz. Arka planda ya da yanda örülen birçok hikâyenin olabirliği finalin şaşırtmacasıyla ortaya çıktığında, kurgu kendini gerçekleştirmiştir. Siz zekice yanıltılmaktan aldığınız fazladan keyifle baş başa kalmış, zihniniz bu anı uzatmak için alternatiflere çoktan uzanmıştır bile.

Yazılı hikâyeleri görsel metnin bütünleniymiş gibi kitabın içine dâhil etmek yerine, özgün tasarımında olduğu gibi çizgilerin sihrine güvenerek okuru öncelikle çizimlerle baş başa bırakmak, kendi hikâyelerimizi kurmak için bize daha fazla alan açabilirdi.

Kitapta, rehberimizin kırmızı bir ringa balığı olması kurgunun manifestosuyla bu açıdan uyumlu. Balık, bizi bazı karakterlerin arasında dolaştırıyor, onların hikâyesini düşündürüyor. Diğer yandan, balığın dikkatimizi odaklamadığı karakterlerde de birçok hikâye barınıyor, onları keşfetmek oyuna bir katman daha katıyor. Yazar Gonzalo Moure, balığın bir şekilde temas ettiği bazı karakterlerin hikâyesini yazmış. İspanya'da 2012 yılında yayımlanan özgün basımında, bu hikâyeler ayrı bir kitapçık halinde sunulmuş. Yedi adet hikâyeyi içeren kitapçık, arka kapakta bir zarf içine yerleştirilmiş. Böylece Moure'nin yazdığı

hikâyelerin hepimizin kurabileceği sınırsız çeşitli hikâyelerden yalnızca bir tanesi olduğu kitabın tasarımıyla da ortaya konmuş. Bu tasarımda, sözcüksüz anlatı ile yazılı anlatı okur deneyimini zenginleştirecek birer seçenek olarak sunulmuş. Yazılı anlatıma daha çok düşkünlüğümüzden midir bilinmez, Türkiye baskısında bu hikâyeler, sözcüksüz kitabın arka sayfalarına eklenerek, resimli bölümün ardından kitabın yazılı bir parçası olarak yayınlanmış. Her ne kadar Türkiye baskısında da yazar ve çizerin, bu hikâyelerin yalnızca kendi bakış açılarından yazıldığı, herkesin farklı hikâyeler yazacağı mesajı yazılı metin olarak yayınlanmış da, özgün basımındaki tutumun korunmamış olması kitabın sunmak istediği okuma ve yazma deneyimini eksiltmiş. Yazılı hikâyeleri görsel metnin bütünleniymiş gibi kitabın içine dâhil etmek yerine, özgün tasarımında olduğu gibi çizgilerin sihrine güvenerek okuru öncelikle çizimlerle baş başa bırakmak, kendi hikâyelerimizi kurmak için bize daha fazla alan açabilirdi. Üstelik arka kapakta saklı kitapçığı zarfından çıkarıp anlattıklarını dinlemek, bizi, bizzat yazarından mektup almış gibi heyecanlandırır.

Tren ya da otobüs yolculuklarında önünüzden geçen sahnelerin büyüüne kapıldığınız olmuş mudur? Gördükleriniz ve görmedikleriniz tarafından uydurmaya nazikçe davet edildiğiniz. Çağrıyı keyifle kabul ettiğiniz. Hele bir de geceyse, karanlığın içinde olanları hayal ettiğiniz, ışığı yanan evlerde yaşanan hikâyeleri kurduğunuz. Ağaçların salınımlarını, tepelerin, kayaların silüetlerini biçimlere büründürüp zihninizde oynattığınız. Yolları özgürce adımlamayı özlemişken, işte bu daveti bize Kırmızı Ringa sunuyor, o anların tadını duyumsatıyor.

Acting
Tatbikat Sahnesi
22-23 Ocak

Miriam Yasta
Tatbikat Sahnesi
25 Ocak

Küvetteki Gelinler
Tatbikat Sahnesi
28-29 Ocak

Bir Delinin Hatıra Defteri
Çayyolu
Cüneyt Gökçer Sahnesi
27-28 Ocak

Güneş Sokak No 21 Ankara 0 (0312) 467 71 72

TatbikatSahnesi Biletler: Biletix.com

Kahveyi Kavuran Bellek

F. Leyla Ak

Merhaba Ankara, artık yok edilmiş belleğine karşı sancı duymayı bırakıp; seni yaşamış ve ölmüş şairlerinle, yaşayan şairlerinle, mutlu eden insanların ve mekânlarıyla anlamak istiyorum. Unutmadım fakat yok edilmiş belleklerin üzerine yara bandı yapıştırdım çünkü bir şekilde birlikteyiz ve ben Canım Edip'in söylediği gibi senin hakkında sızlanıp dururken bir hoş oluyorum ele güne karşı.

Mazinden kalma alışkanlıkların hala bir köşede, bir yerlerde sürüyor mudur bilmem? Şairlerin ve yazarların buluştuğu kahvehanelerinde tanıklık ettiğin sohbetleri saklıyor musun ruhunda? Kahve senin için neyi ifade ediyor Ankara?

Kahve ile ilgili çok fazla bilgiye sahip olmasak da ilk ortaya çıkışına dair pek çok hikâye duymuş ve okumuşuzdur. Molnar Ferencz, bir gün rüyasında kahve ile çörek yiyerek kahvaltı yapar ve Ferencz'e göre daha önce bu içeceği yalnız kendisi içmiş ve kahveyi ortaya çıkaran kendisiymiş. Bu keyifli içeceğin buluşu ona ait olunca heyecanla bir banka müdürüne anlatmak istemiş ve kahvenin bardağa gelene değin olan yolculuğunu anlatınca

bu yolculuk epey zahmetli bulunmuş müdür tarafından hatta Ferencz'i aklını kaçırmakla suçlamış banka¹ müdürü. Belli ki bu hikâyede geçen banka müdürü bizim memuriyet sisteminden çıkmış.

**Biz Ankaralılar
sevdiğimiz yerler
yerine dikilen binalara
ve onlara sevimsiz
bakarken maziyi
anmaya pek alışığızdır...**

Hikâyelerden birinde ise; kahvenin ortaya çıkışı ile ilgili olarak Yemen'de "Khaldi" adındaki çobanın otlattığı keçilerin bir ağaca ait meyveleri yedikten sonra hareketlenip dinçleşmeleri neticesinde keşfedildiği ileri sürülmüştür. Etiyopya'da yerli halkın bol miktardaki yabancı kahve ağacı bitkisinden yararlanmış olması ve yaşanan kültür alışverişine rağmen Eski Dünya'da; Mısırlılar, Sümerler, Yunanlılar, Romalılar tarafından kahvenin hiç

bilinmediği iddia edilmektedir. Avrupa dillerinde *cafe*, Latince'de *coffea* olan kahvenin, yabancı kahve ağacı olarak bol miktarda yetiştiği Güney Etiyopya'nın Kaffa yöresinden adını aldığı kuvvetli bir olasılıktır.²

Kahve ağacını kiraz ağacına benzeten Kâtip Çelebi, kahvenin Yemen dağında yaşayan Şazeli tarikatının piri Hasan eş-Şazeli ya da Ebu'l Hasan Şazeli tarafından Etiyopya'nın yüksek yaylalarında keşfedilmiş, Yemen'e de Şazeli dervişleri tarafından getirilmiştir. Dervişler bir ağacın üzerinde bir yemiş bulmuşlar "kalb" ve "bün" dedikleri taneleri dövüp yemişler³ ve bundan çok hoşlanmışlar. Kimileri ise yemişi kavurup suyunu içmiş.

“Bir hoş oldum ele güne karşı
Herkeslerden utandım
Bir yanımlı insanlı kahve
Dünyalar dolusuydu bir yanımlı
Ah beyler söylemesi güç
İşim bitince kahvelik olur
Bana cezveler tutulunca
Bir yanlara çevrilidir başım”

Tuhaftır ki kahve ile şehvetleri azalan ve riyasetlerine uygun bulan Yemen'in, sufi ve dervişleri arasında kahve kısa zamanda yayılmıştır. İstanbul'daki kahveciler Şeyh Şazeli'yi kahveci esnafının piri kabul etmişler ve kahvehanelere "Ya Hazreti Şeyh Şazeli" levhaları asmışlardır.⁴

Osmanlı Devleti dönemi içerisinde kısa zamanda kahve içme kültürü ile birlikte kahvehane kültürü de artmıştır. Kahvehaneler farklı zümrelerden insanların bir arada bulunup sohbet ettiği ve bu birliktelikle bilinçlendiği mekânlar haline gelmiştir. Günümüzde de sık sık karşılaştığımız durumlar gibi din adamları o dönemde de kendi keyiflerince kahvenin İslam hukukuna uygun olup olmadığı konusu üzerine uzun süre tartışmışlardır. Kahve ve içilen mekân kahvehanelerin toplumsal birlikteliğin oluşmasına sebep olması, kültürel birikim ortamı oluşturması, siyasî iktidar karşısında seslerini duyurabildikleri bir kamusal meydana getirmesi açısından ki iktidarların her daim korktuğu şeydir bu, 16. yy'da kahvehaneler ve kahve içmek yanma derecesinde kavruan kahvenin sağlığa zararlı olması bahane edilerek yasaklanmıştır. Bazı tarikat mensupları şehveti önlemesi ile kahveyi dinen uygun buluyor bazı din adamları da birliktelik ile oluşan bilinci yıkmak için kahveleri yasaklıyor. "Nereden baksan tutarsızlık nerden baksan ahmakça." Neyse ki bu yasağın pek dinlenilmemesi ile de bu üst akıllar tarafından bedene ve akla bir zararı olmadığından kahvenin içilebileceğine karar verilmiştir. Ve zamanla kahvehaneler yazarların ve şairlerin buluşup söyleştiği mekânlar haline gelmiştir. Ankara'nın gözlerimizin önünde hâlâ ayakta kalan Şinasi Sahnesi'nin hemen karşısında yer alan Huzur Kiraathanesi de bu kahvehanelerden biri olma özelliğine sahipmiş. Jean Baudrillard "Neden Her Şey Hala Yok Olup Gitmedi?" kitabında: "Zamandan söz ettiğim sırada onun varlığını hissedemiyorum. Bir yerden söz ettiğim sırada o yer ortadan kaybolup gitmiş oluyor. Bir insandan söz ettiğim sırada o insan ölmüş oluyor. Zamandan söz ettiğim sırada akıp gitmiş oluyor"⁵

Çizer, sanatçı: Samabada

¹ Birsal Salah. Kahveler Kitabı Sel Yayıncılık 2010.

² Ürer Harun. "Osmanlı'da Kahve/Kahvehane Kültürü ve Salihli'den Bir Kahvehane Örneği "Himaye-i Etfal" Sanat Tarihi Dergisi Sayı/Number XIX/2 Ekim/ October 2010, 1-26

³ Birsal Salah. Kahveler Kitabı Sel Yayıncılık 2010.

⁴ Burçak Evren, Eski İstanbul'da Kahvehaneler, 1996, s.7

⁵ Baudrillard Jean Neden Her Şey Hala Yok Olup Gitmedi? Anaolojik İmgeden Sayısal İmgeye Doğu Batı Yayınları 2019. s.13

AGORA

sözleri ile Baudrillard doğal ve fiziksel olarak kaynakların, türlerin tükenmesinden bahsediyor. Biz yok edişlerin türlü halini yaşıyoruz da bir şairden bahsettiğimiz, bir yazarı andığımız vakit sanki yeniden doğuyor. Huzur Kiraathanesi'ni ben hiç görmedim fakat Ece Ayhan'ın, Enis Batur'un Ankara'ya yolu düşen pek çok yazar ve şairin durak noktası olduğunu okudum. Oruç Oruba da yolu düşen isimlerden ve onun "Her şeyi yazarım da zamanı yazamam-o yazar çünkü beni" sözleriyle yeniden inşa edilir zihnimde bir kiraathane. Galiba Ankara ile barışmayı kafama oldukça koymuş olmalıyım ki bir şekilde zihnimde yeniden diriltiyorum bir yerden söz ettiğimde çoktan ortadan kaybolup gitmiş olanı.

Peki, ne oldu da kahvehaneler kahve dünyalarına dönüştü. Kapitalizm insanı uyku ve miskinlikten almanın peşine düşmüşken; daha çok çalışma, daha çok enerji, daha az uyku için kahveyi kullandı. 1980'li yıllarda Seattle'daki tarihi Pike Place Çarşısı'nda bulunan tek bir mağazadan oluşan Starbucks; insanın Tembellik Hakkı'nı⁶ elinden alan kapitalizm için sabahları işe giderken birer karton bardakla kahveler sunan Starbucks'a evrilmesi, 1981 yılında, Howard Schultz'ın bir Starbucks mağazasına ilk adımını atması ve Starbucks'ın markalaşmasıyla başladı. Dünyada yaygınlaşması da rağbette olması ile tıpkı Burger King, McDonald's, Pizza Hut, Mr. Sandwich gibi toplumumuzun yakından tanınan isimleri haline gelen markalar ile benzer durumu taşır: Popüler kültürün "sine qou non'u"⁷ rağbette olma popülaritedir.⁸ Kitle kültürü yeniden ürettiği tüketim ürünleri ile içine dahil olduğu toplumun bilgisini talep etmez bireylerin sunduğu bu furyaya dahil olmasını ister.

Kahve Dünyaları ve Starbucks'ların da talep ettiği de buydu hatta tüketim toplumlari bunun yanına edebiyat kültür ürünü olan eleştirilince popülerleşen kitapları da ekleyip fotoğrafını çekti. Böylece kahve popüler kültürde yeni bir anlam kazandı. Sabahattin Ali'nin yanına havalı kahve isimlerini de ekleyiverdiler.

Avrupa dillerinde cafe, Latince'de coffea olan kahvenin, yabancı kahve ağacı olarak bol miktarda yetiştiği Güney Etiyopya'nın Kaffa yöresinden adını aldığı kuvvetli bir olasılıktır.

Peki, bizim gidip kahvesini içmekten keyif aldığımız yerler sahiden bu dünyalar mı? Bir diğeri birbirine benzeyen yerlerde bazen insanın bile ayırmasına varmak zor geliyor. Bir mekânı elbette insan güzelleştiriyor fakat bu fabrikalarda gülen yüzü görmek de oldukça güç gibi. Buna nazaran kendi halinde kurulan bir hikâyesi olan yerler daha bizden ve bize ait gibi gelmiyor mu?

Ben bitki çaylarının insanıydım yeri hala ayırır bir çiçeğin, otun kokusunu bağımlı gibi içime çekerim. Kahveye; kapitalizmin vazgeçilmez tüketim nesnesi insanı ayakta, uyanık tutmaya çalıştığı gözüyle bakmaktan öteye gidemiyordum. Miskinlik değil de sakinliği sevdiğimdendir bitkilerin demlenirken yaydığı o güzel kokuya olan bağıllığı. Belki de bitkinin zaten doğada kendini var etmesinden ve bir sıcak suyun onun kendisini demlemesine

yetmesindedir kolayca onu seçmem ama kahve öyle değil. Kahveyi yapan el önemli...

Son zamanlarda görmeye alışık olduğumuz, mekânlar, mimariler, sevdiğimiz yerlerin kapanıp yok edilmesi ve yerlerine hiç görmek istemeyeceğimiz eski ile alakasız yeninin kurulmasından sızlanıp dururken; eskinin üzerinde yeni bir bellek oluşturmaya başladığını gördüğüm bir mekân ile karşılaştım: A4 Kahve. İlk varlığını Odtü'de başlatan A4 Kuşulu Park'ın hemen sağında 2019 sonbaharından bu yana varlığını sürdürüyormuş. Eski Dost Kitabevi'ni hepimiz biliriz hatta kendisi olmasa da hâlâ "Eski Dostun" oralarda buluşulur. Bazen zaman, mekân yok olup gitmiyor sevgili Baudrillard. Bazen ölüp gitmiyor insan, bir şair dizesiyle hep yeniden diriliyor ve bundan her şeyin yok olup gitmeyişi. Çünkü bir şekilde biz zihinlerimizde yeniden inşa ediyor yeniden yaşıyoruz. Melih Cevdet gibi okumaya başlamadan önce kalkıp su veriyoruz zihnimizdeki çiçeklerimize. Tam çiçekleri güneşe çevirmişken gördüm; geçmişteki belleğin üzerine kurulsa da "Burada eskiden Dost Kitabevi vardı" diye eskinin sancısını duyurmadan kahveyi eskinin kokusuyla kavurup belleğimizde harman eden A4 Kahve'yi. Biz Ankaralıları sevdiğimiz yerler yerine dikilen binalara ve onlara sevimsiz bakarken maziyi anmaya pek alışığız bu defa maziyi anarken yerinde var olan mekânı da tebessümle anma imkânı sunması ile karşılaşmaktan memnun kaldım. Ve biz bu memnun hisle nadir karşılaşıyoruz. Hiçbir şey yok olup gitmeyecek. Her gelen yeninin bize umut ve güzellik vaat etmesini eskinin sancısına tentürdiyotlu pamuklar sürmesini, okumadan önce çiçeklerinize mutlaka su vermenizi dilerim.

⁶ Paul Lafargue. Tembellik Hakkı Ayrıntı Yayınları 2015.

⁷ Gary Alan Fine "Populer Culture and Social Interaction: Production, Consumption and Usage Journal of Populer Culture, 11:2 Fall, 1977, s.453

⁸ Sözen Edibe "Popüler Kültür Retoriği: Sahiplik İçinde Yokluk, Rağbette Olma ve Sağduyu Bilgisi" Doğu Batı Düşünce Dergisi Sayı 15 2001. S.57

OCAK

OYUN TAKVİMİ

Ocak

<p>20 OCAK 20.00</p>	<p>BEYAZ GECERLER</p>	<p>23 OCAK 15.00</p>	<p>İBİ ve TOSİ "KAYBOLAN DÖRT" çocuk oyunu</p>	<p>28-29 OCAK 20.00</p>	<p>PRİMA FACİE KONUK OYUN</p>
<p>21 OCAK 20.00</p>	<p>TED BUNDY</p>	<p>25 OCAK 20.00</p>	<p>SOKRATES'İN SON GECESİ</p>	<p>30 OCAK 15.00</p>	<p>İBİ ve TOSİ "KAYBOLAN DÖRT" çocuk oyunu</p>
<p>22 OCAK 20.00</p>	<p>TROYALI KADINLAR</p>	<p>27 OCAK 20.00</p>	<p>OYUNA GELDİM PRÖMİYER</p>	<p>31 OCAK 20.00</p>	<p>BİR YAZ DÖNÜMÜ GECESİ RÜYASI</p>

REMZİ OĞUZ ARIK MAH. PARİS CAD. 49B/A (ŞİLİ MEYDANI) ÇANKAYA/ANKARA

biletler cankayasahne.com ve kulissanat.com'da

Takvime git

Ankara Melanji

Gül Büyükbay

Okyanusun yitirdiği bir şehre bambaşka coğrafyalardan gelmiş binlerce kadın ve adam denizi bitimsizce özlüyorduk ama jeolojik çağlar ötesinden o iyot kokusunu aldığımızı birbirimize itiraf edemiyorduk. Gaipten sesler neyse de kokular duymak bir başka delilikti sanki. Ankara bir durak değildi; sonrasında nerede olursak olalım bizi birleştiren efsunlu bir sözcük, bir kalenderlik hali, çamurlarına bata çıka çeşmeden su taşınan günler, garip semt adları, Yüzüncü Yıl İşçi Blokları Isı Merkezi üçgen mimarisi, Saman Pazarından alınan ikinci el süet montlar ve gramafon iğneleri, 90'larda sessiz ve derinden devrimciler... Henüz bu kadar tüketmiyoruz, bir kot bir hırka geçiyor günler, hem de ne güzel geçiyor. Derinleşmeye zamanımız var, kitabevlerinde saatler geçirmeye, yeni bir müzik keşfedip kasedin plastik şeritlerini içimize alıncaya dek dinlemeye, memur eylemlerinde Kızılay'da asfaltta mukavva üzerinde binlerce insanla sabahlamaya, bir harikalar diyarına incekmiş hissi barındıran yarı bodrum ama arka bahçesinde sarmaşıklar olan çayhaneler. Ev arkadaşlarımdan biri "Balıkların gözyaşları denizde belli olmaz" yazıyor dökülen badanasından hayali haritalar yarattığımız duvara, bir kamyonun arkasında okumuş.

Sahi deniz nerede?

Aile evinden kaçmış *gecegezen kızlar**, bazen beyaz bazen kara gecelerde ve evet, fonda kıssa Ankara ayazı yazsa iğde rahiyası. Dünyanın hangi uzak ülkesinde gezersen gez korkmamamı Ulus'da gecegezmene borçlu olduğunu bilirsin. Ulus ya da okyanus kıyısı sisli şehri Lima'nın Miraflores'i, farketmez *gecegezen kızlar* için.

O dönem okulda king oynamakta olan insanların bile politize olduğu bu yıllara gelmemişiz henüz.

Özgür Gündem var haber alabildiğimiz bitmeyen kirli savaşı. Güvenlik şirketi var babası Güneydoğu'da polis olan sınıf arkadaşının abisinin ve bitmek bilmeyen sivilceleri. Şimdilerde büyük inşaat şirketleri, otelleri ve hokka burun sevgilileri. Radikal çıkıyor burun kıvırıyoruz, Radikal İki eh daha iyi, şimdilerde mumla arayacağımızı bilmeden. Önce Uğur Mumcu sonra doğum günümde Musa Anter öldürülüyor, tam stajdayım Sivas'la içimiz yanıyor ve hiç sönmüyor.

İstanbul'a gidersen sonra. Hangi üniversiteden mezun olursan ol işçi olarak gidersen, kendini beyaz yaka sanırsın, İstanbul ertelemelerin şehri olur, evet birgün Şeyh Bedrettin'in Sultanahmet'teki mezarına Tefik Fikret'in Aşyan'daki mezarına gideceksindir. Ankara'da öğrencilikte belki biraz senin olan beden diğer işçi bedenlerine karışıp amorf bir kütle parçası olmuştur, küçük ve yalnız hissettirir İstanbul ilk gidene. Kendini tanımlaman gerekir boynuna o ihtişamın karşısında. Duygular karışır, seçemez kaybolursun girdabında, sonra dengeni sağlarsın, unutarak tabi ve hissizleşerek. Neyse ki Beyoğlu vardır, tanıdık yüzleri görürsün Ankara'dan, tramvay durağına oturup bazen dünya bir sirk mi acaba diye hissetsen de biraz olsun kendin olursun.

Ev arkadaşlarımdan biri "Balıkların gözyaşları denizde belli olmaz" yazıyor dökülen badanasından hayali haritalar yarattığımız duvara, bir kamyonun arkasında okumuş.

Olumlu düşün ve kişisel gelişim martavalları henüz çıkmamıştır, hüzünden ölmeyi bilmeyenin ağız dolusu ve karından gülemeyeceğine inandırırdu Ankara. Çukurambar gecekonduların, toprak yolların, ODTÜ'ye giden eylemlerin semtidir, led henüz keşfedilmemiştir. Bir mühendis abi pavyondaki Filize aşık olmuştur. O'nunla bir yaşam da kurar bir gün. Sınıf sınırları henüz betondan değildir sanki. Filiz, bize Çukurambar'daki evde alüminyum çaydanlıkta karanfilli çay ve patatesli yumurta yapar. Çaydanlık fokurdar, camlar buğulanır, camdaki harita pasifikte bir adayı imler. Ne diyeyim Ankara öyledir işte, hayalleri vardır. Tarhana çorbasının beş kez türevi alınabilir, hayaller yemeği de insanı da çoğaltır.

Yüzüncü Yıl İşçi Bloklarında kanatlı at gibiyizdir on beşinci kattan uçacak güçte, her sabah Zaman gazetesi bırakılan karşı komşu, tarhana serer apartman boşluğuna, günaydınlaşır da ayılırız gerçek hayata.

"haritası parçalandı ellerimde gecenin, bir yitiriş değil bu, sınırları tutamadım yerinde, gözlerime doldu sular, şimdi zaman oynak bir gölge. nasıl başlasak geri dönmek için? hüzünlü karan ardında saklanan kalbimle, artık, okyanuslara açılmak geçmeli içimden. biliyorum. ama kavuşmalar ayrılıktır bazen."

Kaan İnce

Olgunlar'da sahaflar vardır o zaman her biri bir Bazarov'dur mübarek, ayazda ateş yakarlar tezgahın arkasında. Alevlerin arkasındaki yüze mi aşık olmuşundur, yoksa Güvenpark'ın kıyısındaki çiçekçilerdeki gaz lambasının ışığında bir yüze mi? Karışır sulu boya bir resim hafızanda, kontursüz, sınırsız geçişken renkler. Nergisler ve gelmemesi gereken bir yerlerden gelen deniz kokusu. Zaten kaybetmediğim şeyleri aramıştım Dikmen sırtlarında bir gecekondu. Gençlik de biraz kaybetmediğini aramak değil miydi? Çocukluğumda emektar babaannemin çamaşır suyunun yaralar açtığı sert elleriyle ellerimi sıkıca tutup beni AOÇ filine götürdüğü güne dair yaşlı filin zinciri, çamaşır suyu ve o mavi kartonun içindeki en beyaz dondurma birbirine karışıyor belleğimde. Yine o gaz lambalarının kıyısında en yakın dostun Marat Sade tiyatro oyununda delillerden birini oynayacaktır ve upuzun saçlarını kazıtır, Ankara ayazı kafasını üşütür kafasını ısıtmak için hohlarsın, gülersiniz. Bilemezsin ki berbat bir hastalıktan saçları dökülecek yıllar sonra boğazın lacivert sularına.

Kadıköy Ümit Otel'de göğe uçar yirmisine dek dünyaya söyleyeceğini söylemiş Ankara şairi. Yine İstanbul göğüne yitiririz Ankara'nın kırık gözlüğünü bantla yapıştıran filozofunu. Aslında İstanbul'a göçen herkes bir yanını öldürür de kalır orada. Bizans'da kaplayacağın hacmin bedeli ağırdır. Ankara'da bir fil kadar yabancı ve yalnız olabilir miyiz bu dünyada?

Çukurambar
gecekonduların, toprak
yolların, ODTÜ'ye giden
eylemlerin semtidir, led
henüz keşfedilmemiştir.

Artık kaybettiğim şeyleri arama yaşına geldim. Ankara benim Ankaram değil ama anakarası Ankara olan şairler hala orada. Hatta onlardan birisi diyor ki kanatlı işçi bloklarını tırmanıp 15. kat balkonundan bakarsan güneş okyanusa bile bataabilir.

Minik bir not: Ankara şehri, ruh haline göre; Chet Baker, en eski Ezginin Günlüğü, Grup Yorum, Jethro Tull, Gary Moore ve Fikret Kızılok eşliğinde okunur.

*Gecegezen Kızlar, Tomris Uyar

Biz / Hepimiz Potansiyeli Peşinde...

Mehmet C. Peker

Mart 2020 den bugüne toplam 104 programda yüzlerce kavram seslendirip SORGULARKEN motivasyon kaynağımız hep aynı idi; ARTIK başkalarının hayallerinin kaderimiz olmasını istemiyor, kendi gelecek hikayemizi konunun nesnelere değil ÖZNELERİ olarak hep birlikte yazmak istiyorduk!

Bunun için birbirimizden öğrenirken ortak iletişim dilimizi geliştirmemiz ve ilgili kavramları birlikte sorgulayıp anlamlandırmamızın birbirimizi daha iyi anlamamıza çok önemli katkıları olacağına inandık.

Söz konusu yayınların tamamı için Mehmet C Peker youtube sayfasını veya www.mehmetcpeker.biz web sitesini ziyaret edebilirsiniz. Aralık ayı içinde gerçekleştirilen paylaşımlarda en öne çıkanlardan bazılarını aşağıda okuyabilirsiniz.

7 Aralık 2021 Salı akşamı kavramlarımız "SIFIR HİYERARŞİ ve ORTAK ZEMİN", konuşumuz Dr. Oğuz Babüroğlu idi;

"Tek akıl" yenilik bulmakta yetersiz kalıyor! Kendi kendini yönetebilmek için ÇOK AKIL ve ÇOK KATKI Akıl potansiyelini amaçlara ve eylemlere göre örgütleyebilecek; KESİŞİMLER, eş güdüm, BAĞLANTI BOLLUĞUNA ihtiyaç var. Yeni faydalar için çoklu BAĞLANTILAR ile BİRLİKTELIK düzenleri TASARLAMAK gerek. KALKINMA, Geliştirme, Büyütmek NİYETİ ithal ile çok zor, yerli ve ÖZGÜN olmalı. Bilginin tekelleştirilmesi yerine YAYGINLAŞTIRILMASI değerli. ÇOKLU YETKİNLİKLERE sahip insan POTANSİYELİ ile YENİ TOPLUMLAR İNŞA etmek zorundayız! SIFIR HİYERARŞİ bir idealdir, peşinden koşulmalıdır. ORTAK ZEMİN sanal bir kavram; "ORTAK AKIL" yaratmak için ARAMA konferansları yararlıdır. ETKİ alanı, samimiyet, HİZALANMA, anlamak, BENİMSEMEK, toplam FAYDA, devam ettirmek, yaygınlaştırmak, TAKİP, katılımcı süreçleri beslemek, UMUTLUYUM .

14 Aralık 2021 Salı akşamı kavramlarımız "İskandinavya'da SİYASET ve YURTTAŞLIK", konuşumuz Dr. M. Naci Akkök idi;

BİZ deyince; iynin de kötünün sorumluluğunu "onlar"a bırakmayıp sorumluluğu üstlenen halk, POTANSİYEL deyince; biz'e güvenerek

yapabilme yeteneği aklıma geliyor. Siyasetin altında üç kavram önemli; KARŞILIKLI GÜVEN, TOPLUMSAL KONTRAT, DAYANIŞMAK. Toplum içindeki dinamikler arası DİYALOG çok etkili. Siyasi kararların ÜÇLÜ ANLAŞMA / işçi ve işveren sendikaları ile hükümetin uzlaşısı ile alınması gerek. Nitelikli EĞİTİME bedelsiz ve süresiz bir şekilde ulaşılabilmesi YURTTAŞLIK HAKKIDIR. Parlamenter sistemde KOALİSYONLAR tercih edilmeli. Herkesin BİLİNÇLİ ve EŞİT yurttaşlar olduğu bölgelerde HERKES siyasetin parçası olmalı. YEREL gerçekten yerelden YÖNETİLMELİ. Kutuplaşmayı engelleyecek BİLİMİ öncelikleyen SİSTEMLERE sahip olunmalı.

21 Aralık 2021 Salı akşamı kavramımız "TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ", konuşumuz Prof. Dr. F. Umut Beşpınar idi;

FEMİNİST Dayanışma; farklılıklarımıza rağmen ortaklıklarımızın da farkına vararak ortak deneyimler ve DEĞERLER üzerinden dayanışma yaratmak.

Ortak SORUMLULUK ile diğerini düşünmek, diğeri için ÖRGÜTLENMEK, birlikte örgütlenmek, özenle ve YAKINLIKLA çalışmak. EŞİTLER arasında dayanışma ve demokratik KATILIMCILIK ile sistemi DÖNÜŞTÜRMEK. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği; (Avrupa Topluluğu Cinsiyet Eşitliği stratejisinden) kadın ve erkekler için kamusal ve özel yaşamlarında ve her alanda EŞİT GÖRÜNÜRLÜK, GÜÇLENME, SORUMLULUK ve KATILIM. Ayırız ama EŞİTİZ! Toplumsal Cinsiyet Eşitliği körü olarak (siyasette, eğitimde, çalışma yaşamında, sosyal ve kültürel yaşamda) üretmek mümkün değil! Kişisel olan POLİTİKTİR! Bireylerin yaşadıkları sorunlar kişisel değil politiktir, TOPLUMSAL sorunların çözümlerinin siyasi olduğunu fark edebilenler yığınlığın değil umudun parçası olabilirler. Kadın hareketinin yakaladığı toplumsal ivmeyi NASIL diğer hareketlere BULAŞTIRABİLİRİZ? Merak etmemiz ve düşünmemiz gerek.

28 Aralık 2021 Salı akşamı kavramlarımız "AYDINLANMA ve SORUMLULUKLARIMIZ" konuşumuz Prof. Dr. Korkut Boratav (Korkut hocamız) idi;

Osmanlı, Sultan, Halife, Kul, CUMHURİYET, Laiklik, Vatandaş, HALKIN iktidarı ve EGEMENLİĞİ... AYDINLANMA; Devlet, Din ve Sermaye vesayetinin reddi ile ÖZGÜRLEŞMEKTİR, cumhuriyettir! Cumhuriyetin getirdiği laik eğitim ve hukukun yanında bilimsel devrimin de yıpranması ... İthal edilmiş siyasal islamın, laikliği benimsemiş ortak kültürel müslümanlığı fethetme çabası .. Dini eğitimin bilimsel ve laik EĞİTİME girme adımları... Aydınlanmacı laikliğe bağlı insanların SORUMLULUKLARI cumhuriyetin kazanımlarını korumaktır! SİYASETTE teslimiyet ve kolaycılığı aşarak MÜCADELEYE devam edelim.

Yukarıdaki çok değerli dört konuşum da dahil tüm konuklarımdan öğrendiklerimiz sonrasında 2022 yılında neler yapabileceğimizi Solfasol'deki arkadaşlarım ile konuştuk ve yaptığımız değerlendirmeler sonrasında öğrendiğimiz kavramlar ile HEP BİRLİKTE yazmaya başlayacağımız gelecek hikayemizin ilk etabının "etki alanımız olan ANKARA"ya ait olmasına karar verdik.

2022 yılında her ayın ilk cumartesi günü yapılacak forumların ilki, Mülkiyeliler Birliği'nde "ANKARA'da ULAŞIM" konusunda "ihtiyaçlarımız, haklarımız, sorumluluklarımız" başlığı ile 8 Ocak 2022 Cumartesi günü saat 14'te HERKESİN KATILIMINA AÇIK bir şekilde yüz yüze ve çevrim içi olarak gerçekleştirilecek. Salı akşamları saat 20:22'de de ilgili uzmanlar ile söyleşilere devam edeceğiz.

Birbirimizi anlamak için dinlemek amacı ile HAYDİ ANKARALI FORUMA! www.mehmetcpeker.biz

SOLFASOL TV'DE Düzenli Programlar

GENEL İZLEYİCİ

Her Pazartesi 19:00

Onur Mat ve Mehmet Onur Yılmaz'ın moderatörlüğünde dijital, açık verilerle haftalık gündem değerlendiriliyor.

HEPİMİZ POTANSİYELİ İÇİN...

Her Salı 20:22

Mehmet C. Peker ve konukları "Ankaralıların ihtiyaçları, hakları ve sorumlulukları" ile ilgili söyleşiler yapıyor.

ELİFCE SÖYLEŞİLER

Her Çarşamba 21:00

Elif Gamze Bozo fark yaratan konuklarıyla sanatla dolu bir programla her Çarşamba karşınızda.

GALADER ANLATIYOR

İki haftada bir Perşembe 18:00

LGBTİ+ bireylerin ailelerinin dayanışma grubu Ankara Gökkuşuğu Aileleri Derneği iki haftada bir söyleşiler yapıyor.

SOKAK KÜLTÜRÜ

İki haftada bir Pazar 14:00

Oya Özgün Özder Ankara'nın sokak kültürünün parçası olan sanatçı, edebiyatçı, zanaatkar, aktivistlerle söyleşiler yapıyor.

MERHABA! SPEKTRUM

Her Pazar 17:00

Yeni programımız Merhaba! Spektrum ile Sohbetler'de otistikler otizmi konuşuyor.

AKIN AKIN ANKARA

Her Pazar 21:00

Akın Atauz'la Ankara'yı, kentimizin meselelerini, katılımı, demokrasiyi, haklarımızı konuşuyoruz...

ANKARALAMA

Mücahit Erdem'in hazırlayıp sunduğu yeni bir Ankara kültürü, Ankara akıllı, Ankara algısı programı.

2022 takvimimizi çocuklar hazırladı!

2022 takvimimizi gördünüz mü?

Resimlerini Solfasol Çocuk Gazetesi'ne katkı sağlayan çocuklar hazırladı.

Takvimi iki farklı şekilde kullanabilirsiniz:

Duvar takvimi

Duvara asarak, uzun ince bir duvar takvim olarak kullanabilirsiniz. Altı ay sonra arkasını çevirin.

Masaüstü Takvimi

Çizgilerden katlayarak, üçgen piramit haline getirip masaüstü takvimi olarak kullanabilirsiniz. Açılmadan durması için bant yapıştırmanız gerekebilir. Üç ayda bir tekrar katlayın.

Sevgili Çocuklar,
yazılarınızın ve çizimlerinizin
Solfasol Çocuk Gazetesinde
basılmasını ister misiniz?

Yazı veya çiziminizi icerik@gazetesolfasol.com adresine konu kısmına Çocuk Gazetesi yazarak gönderebilirsiniz.

SOLFASOL

GARAJ SATIŞI

(İkinci El Eşya Pazarı / Garage Sale)

7

29 OCAK

Cumartesi

12:00-17:00

Büklüm Sokak No 44 Açık Otoparkında

NOT: Pandemi ile mücadele kapsamında gerekli tedbirler alınacaktır

GAZETE SOLFASOL'E KATILIN!

Gazete Solfasol'de içeriği, iş bölümünü ve yeni fikirleri **her çarşamba akşamı** yaptığımız toplantılarda ve ana haberleşme kanalımız olan e-posta grubumuzda ele alıyoruz.

Aramıza katılmak isterseniz **bilgi@gazetesolfasol.com** adresine bir e-posta göndermeniz yeterli.

SOLFASOL'DE YER ALIN!

Gazete Solfasol ayrımcılık, nefret ve şiddet içermediği sürece her türlü katkıya açıktır.

Yayımlanmasını istediğiniz yazılı ve görsel katkılarınızı her ayın 25'ine kadar **icerik@gazetesolfasol.com** adresine gönderebilirsiniz.

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Ocak 2022

108. Sayı

Ayda bir yayımlanır

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Editorler Alanur Çavlin, Zişan Kürüm

Keçi Solfasol Çizimi Aydan Çelik

Grafik Tasarım Evren Erlevent Kence

Gazete Sekreteri Nihan Çolak
nihan.colak@gazetesolfasol.com

Bu Sayıyı Yayına Hazırlayanlar

Akın Atauz, Alisa Candan Karsu, Alper Fidaner, Aydan Çelik, Aydın Bodur, Ayhan Çelik, Ayşegül Çelik, Ceren İskit, Duygu Toprak, Enver Arcak, F. Leyla Ak, Faruk Soydemir, Fatma Rana Arıbaş, Filiz Köse, Funda Mengilli, Gül Büyükbay, Hadi Sinan İskit, Kaan Can Bircan, Lindanihan, Mahir Kalaylıoğlu, Mehmet C. Peker, Mehmet Onur Yılmaz, Onur Mat, Oya Özgün Özder, Selma Dölek, Sencer Başat, Veli Saçılık.

Çocuk Gazetesine Katkı Sağlayanlar

Ada Su Başçılar, Aslı Baysuğ, Aida Abuhableh, Deniz Çınar Bozbeyoğlu, Deniz Saraç, Feraye Saçılık, Iğın İklim Eren, Kiraz Melis Polat, Likya Arcak, Lorin Yılmaz, Mahir Çınar Aksoy, Taylan Rüzgar Aksoy, Tan Bulugan, Tuncay Altınörs, Zişan Kürüm

Yayın İdare Merkezi

Büklüm Sokak No: 44/4
06680 Kavaklıdere / Ankara

Tel-Faks 0 (312) 437 76 41

İrtibat Tel 0 (533) 426 89 20, 0 (536) 956 64 26

Bilgi-Katılım bilgi@gazetesolfasol.com

Yazı-Haber icerik@gazetesolfasol.com

Abonelik abone@gazetesolfasol.com

Basım Yeri

Şen Matbaa
Özveren Sokak 25/B Demirtepe / Ankara
Tel 0 (312) 229 64 54 **Fax** 0 (312) 229 64 54
E-Mail senmatbaa@gmail.com
www.senmatbaa.com

Basım Tarihi 17.01.2022

ISSN 1301-8655

Yerel Süreli Yayın
3.000 adet basılmıştır.

GAZETE SOLFASOL'Ü DESTEKLEYİN!

Altı abonelik çeşidinden size uygun olanı seçerek aboneliğinizi başlatabilirsiniz veya yenileyebilirsiniz.

Dijital Abonelik 200TL

Solfasol'ünüz her ay elektronik posta kutunuzda

iyzi.link/AFY2iA

Normal Abonelik 250TL

Solfasol'ünüz her ay adresinize posta yoluyla ulaştırılır

iyzi.link/AFY2Ww

Destekçi 500TL

Destekçi olun ve Ankara gezilerimizde misafirimiz olun

iyzi.link/AFY2eQ

Yurtdışı Abonelik 750TL

Uzaktayım demeyin, Solfasol dünyanın her yerine ulaşıyor!

iyzi.link/AFY2gw

Çifte Destekçi 1000TL

Solfasol'e verdiğiniz çifte destekle bizi çok mutlu edin!

iyzi.link/AFx3Bw

Yaşasın Solfasol! 2000TL

Cömert desteğinizle mutluluktan gözlerimizi yaşartın!

iyzi.link/AFx3Gw

KREDİ KARTI

Online ödeme platformu iyzico üzerinden abone olabilirsiniz. Yukarıdaki QR kodları kullanabilir veya abonelik sayfamızda linklerini bulabilirsiniz.

solfasol.tv/abonelik

PATREON

Patreon Solfasol'a aylık düzenli destek verebileceğiniz online bir kitlesel fonlama platformudur. Belirleyeceğiniz miktar, kredi kartınızdan her ay otomatik olarak çekilerek Solfasol'a aktarılır.

patreon.com/solfasol

BANKA HAVALESİ/EFT

Abone olmak için aşağıdaki hesap numarasına ödeme yaptıktan sonra adınızı, açık adresinizi, e-posta adresinizi ve telefon numaranızı **abone@gazetesolfasol.com** adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin veya websitemizdeki abonelik formunu doldurun.

Abonelik Ödemesi için Banka Hesap Bilgileri
TÜRKİYE İŞ BANKASI - KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
IBAN TR83 0006 4000 0014 2080 7867 87
Hesap Sahibi: Mehmet Onur Yılmaz SOLFASOL

SOLFASOL'DE ŞEFFAFLIK

DÖNEM ARALIK 01.12.2021 - 31.12.2021

Solfasol, Ankaralılarla buluştuğu ilk günden beri ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan, kâr amacı gütmeyen bir gazete. Mali şeffaflık ve hesap verebilirliği önemsiyor, bütün sivil oluşumlar ve basın-yayın kuruluşlarının bu ilkeleri benimsemesi için öncü olmayı umuyoruz.

GENEL BİLGİLER (31.12.2021 itibarıyla)

Toplam abone sayısı: 1.143
Toplam kurumsal abone sayısı: 39

DÖNEMSEL BİLGİLER

Abonelik yenileme sayısı: 27
Yeni abone sayısı: 2
Kurumsal abonelik yenileme sayısı: 0
Yeni kurumsal abone sayısı: 10

GELİRLER

Yeni abone, abonelik yenileme, patreon: 9.010 TL
T-shirt, gazete satışı, gezi vb.: 1.530 TL
İlan, Reklam: 0 TL

GELİRLER TOPLAMI: 10.540 TL

GİDERLER

Matbaa Gideri: 12.921 TL
Postalama Gideri: 124 TL
Kira ve Ofis Giderler: 3.650 TL
İdari ve Editoryal Giderler: 10.468 TL
Resmi Giderler: 950 TL

GİDERLER TOPLAMI: 28.113 TL

BORÇLAR (31.12.2021 itibarıyla)

Matbaaya Borç: 10.450 TL
Kişilere Borçlar: 68.963 TL
Diğer Borçlar (vergi, muhasebe, kira vb.): 5.741 TL

BORÇLAR TOPLAMI: 85.154 TL

TAKİPTE
KALIN!

Web
solfasol.tv

YouTube
Solfasol TV

Instagram
solfasol_gazetesi

Twitter / Facebook / Google
Gazetesolfasol

Haydi Solfasol, Haydi Ankara

Alanur Çavlin

Âdettendir, yeni yılla birlikte biten yılın bir değerlendirmesi yapılır; gelen yılın planları, hayalleri derlenir toparlanır. Biz de bu işi Ocak 2022 sayısında Gazete Solfasol için yapmazsak olmaz 😊

Önce bakalım neler yaptık geçen yıl: 2021'de aklımızda kalanın sadece salgın olmasına izin vermedik. Yeniliklerle, dayanışma ile, çocuk yanımıza çocukları da alarak Solfasol'u büyüterek geçirdik önceki yılı. Gazete Solfasol'un 10. yılını 100. sayı, Solfasol TV ve Solfasol Çocuk Gazetesi ile kutladık. Hayat eve sığarsa müzik de dayanışma da sığar dedik, Solfasol TV'nin canlı yayınları ile 100'ün üzerinde konser ile müzisyenleri ve müzikseverleri buluşturduk. 1 Mayıs meydanını Bandista konseri ile kurduk. Dayanışma yayınlarına tiyatro oyunlarını kattık. Solfasol Çocuk Gazetesi dört mevsime birer sayı ile çocukların elinden çıktı.

Basılan gazeteleri paketlemek için paylaşım evlerimizde katladık, etiketledik. Birbirinden dolu 12 gazete sayısına Solfasol TV'nin düzenli ve güncel programları eşlik etti. Solfasol dostu mekanlar, kurumsal ve bireysel abonelerimiz arttı; Ankara'nın gayriresmi gazetesi, Ankara'nın daha fazla köşesinde bulunur oldu. Garaj satışlarında dostlarımızla buluştuk, kıyıda köşede kalmış eşyaları yeni kullanıcıları ile buluşturduk.

2022'de bu güzellikler artarak devam edecek. Yeni yıla yeni bir platform ile, Ankara'nın meselelerini hep birlikte konuşmak üzere planladığımız, bir süredir

hazırlıklarını sürdürdüğümüz Haydi Ankara Forumlarının ilki olan "ulaşım" konulu forumla 8 Ocak Cumartesi günü Mülkiyeliler Birliğinde başladık. İkinci forum 5 Şubat 2022 Cumartesi günü ODTÜ Mezunları Derneğinde "barınma" temasında yapılacak. Ankaralılar olarak daha güzel bir Ankara için yıl boyu farklı temalarda bir araya gelip Solfasol TV yayınları ile bu buluşmalardaki tartışmaları yaygınlaştıracacağız. Bu sayı ile birlikte Solfasol Çocuk Gazetesinin beşincisi bizlerle. Büyüyerek, dayanışma kanallarımızı, tartışma platformlarımızı artırarak geçireceğimiz bir yıl olsun...

#HaydiAnkara Forumları

Her ayın ilk Cumartesi günü önceden bildireceğimiz bir mekanda buluşacağız. Forumu Zoom üzerinden bağlanmak veya Solfasol'un YouTube, Twitter, Instagram hesapları üzerinden canlı seyredip, katılmak da mümkün olacak.

Forumlarda katılımcılardan aldığımız istek, soru ve cevapları hem görüntülü olarak hem de yazılı olarak kaydedeceğiz. Takip eden üç hafta boyunca Mehmet C. Peker her Salı saat 20:22'de Solfasol TV'deki programı "Hepimiz Potansiyeli İçin"de konunun uzmanlarıyla bu veriler üzerinden konuşacak.

Ayın sonunda derlediğimiz bilgiyi Solfasol Gazetesi'nde bir dosya haline getirmek için çalışmaya başlayacağız. Yıl boyunca bu forumları 12 ayrı konu için yapacağız. Yıl sonuna doğru bütün konuları bir araya getirdiğimizde, Ankara'da yaşamaya dair temel meselelerimize ilişkin önemli veri sunan bir rapora dönüşmüş olacak. Bu raporu da ulaştırabildiğimiz her yere ulaştıracacağız.

Siz de katılın, katkıda bulunun, sizin de istekleriniz, fikirleriniz, şikayetleriniz duyulsun. **Haydi Ankara, Forum!**

#HaydiAnkaraForumu -1
Ulaşım Hakkımız

<https://youtu.be/tdkvUCDtdYY>

#HAYDI
ANKARA
Forumu!

#2
BARINMA
HAKKIMIZ
5 ŞUBAT Cumartesi
ODTÜ Mezunları
Derneği